

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΡΑΦΕΙΑ: Γ' Σεπτεμβρίου 18, τ. 102, τηλ. 5235148

Ἰδιοκτήτης — ἐκδότης: ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ « Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ » Γ' Σεπτεμβρίου 18

Υπεύθυνος μετὰ τὸ Νόμο: Ὁ ἐκάστοτε Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

ΕΔΩ ΚΑΙ ΤΩΡΑ Η ΛΥΣΗ

Καὶ νὰ ποὺ ἡ φωνὴ τῆς Καλοσκοπῆς ἔσπασε τὸ φράγμα τῆς ἀπομόνωσης κι' ἔφτασε ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε. Δὲν χρειάστηκαν παρὰ λίγες μέρες καὶ μιὰ προσπάθεια ἀληθινοῦ ἐνδιαφέροντος. Μιλᾶμε γιὰ τὴν ἀσφαλτοστρώση τοῦ δρόμου 51 χιλ. — Καλοσκοπῆς ποὺ μέσα στὸ καλοκαῖρι θὰ πραγματοποιηθεῖ. Χρόνια καὶ χρόνια χτυπάγαμε τὶς πόρτες τῶν ἀρμόδιων καὶ ἐκλιπαρούσαμε:

Κάντε μας ἓνα δρόμο τῆς προκοπῆς, ἓνα δρόμο ποὺ θὰ ἐξυπηρετήσῃ ὄχι μόνο τὸ δικό μας χωριὸ ἀλλὰ καὶ τὰ παραπάνω, ποὺ θὰ δώσει ζωντάνια καὶ ἀξιοποίηση. Ὅμως τίποτα, κι ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε ὄχι γιατί δὲν μπορούσαν ἀλλὰ γιατί δὲν τὸ ἤθελαν. Αὐτὴ ὅμως τὴ φορὰ γιατί ὄχι, ἡ ψῆφος μας δικαιώθηκε. Στὸ πρόγραμμα Δημοσίων Ἐπενδύσεων τῆς Βουλῆς γιὰ τὸ 1982, ἓνα κοντὺ 16.000.000 ἔχει διατεθεῖ γιὰ τὸ δρόμο. Αὐτὸς ὁ δρόμος εἶναι ἡ μεγάλη ἀρχή, τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦμέγα γιὰ τὸ χωριὸ μας. Ἕνας καινούργιος ὁρίζοντας διαγράφεται γιὰ τὴν Καλοσκοπή. Ἡ μάχη γιὰ περισσότερες κατακτήσεις ἀρχίζει ἀπὸ αὐτὸ τὸ σημεῖο καὶ πέρα γιὰ νὰ φτάσῃ τὸ χωριὸ ἐκεῖ ποὺ τοῦ πρέπει. Πιστεύουμε πὺς ὁ ἀγῶνας μετὰ τὴν ἀκούραστη διάθεση καὶ προσφορὰ ὅλων μας, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κρατικὴ συμπαράσταση θὰ δικαιωθεῖ. Οἱ μεγάλοι μας στόχοι γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ χωριοῦ θὰ γίνουν μιὰ πραγματικότητα. Κοντὰ στὸ δρόμο ὅμως μερικὰ βασικὰ θέματα δὲν ἐπιδέχονται ἀναβολές, ἀλλὰ ριζικὴ καὶ ἄμεση λύση. Ἐδῶ καὶ τώρα λοιπὸν χωρὶς καθυστέρηση:

Νὰ προστατευθεῖ τὸ χωριὸ καὶ ὁ φυσικὸς του πλοῦτος ἀπὸ τὶς μεταλλευτικὰς ἐταιρίες.

Δίχως ἀναβολές καὶ πωπατικὰ νὰ σταματήσῃ ἡ ρύπανση καὶ ἡ ἀνελέγητη καταστροφὴ τῶν λιβαδιῶν τῆς Γκιώνας καὶ τῆς μοναδικῆς καὶ πανέμορφης ἐλατιᾶς.

Νὰ λυθεῖ τὸ συγκοινωνιακὸ πρόβλημα μιὰ κι' ἔξω καὶ νὰ πάψῃ ἡ ταλαιπωρία. Μεσοβέζικες λύσεις καὶ λύσεις τοῦ ποδαριοῦ δὲν χωρᾶνε στὸ θέμα. Τὸ ΚΤΕΛ δὲν θάχει κανένα λόγο μετὰ τὴν ἀσφαλτοστρώση τοῦ δρόμου νὰ ἀρνιέται τὴ δρομολόγησιν λεωφορείων.

Νὰ τοποθετηθεῖ ἀγροτικὸς γιατρὸς στὸ χωριὸ μας, μιὰ καὶ οἱ ἀνάγκες τῶν κατοίκων εἶναι ἀξυμμένες καὶ ἡ ἐξυπηρέτησις ἀπὸ γιατρὸ γειτονικῶν χωριῶν δὲν λύνει τὸ πρόβλημα καὶ εἰδικὰ στὶς δύσκολες καιρικὰς συνθήκες.

Νὰ ξεκαθαριστεῖ τὸ θέμα τοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου, ποὺ εἶναι σὲ ἄθλια κατάστασις. Οἱ γραμμὲς δονλεῖον στὶς μέρες καὶ ὥρες ποὺ ἐπιθυμοῦν τὰ ἀρμόδια κέντρα. Μιὰ κι' ἔξω.

Πρόβλημα πιστεύουμε ἄμεσα καὶ ἀναγκαῖα ποὺ δὲν ἀπαιτοῦν μεγάλες θυσίες οὔτε χρηματικὰς δαπάνες, εἶναι θέμα ἱεράρχησης, εἶναι θέμα ἐνδιαφέροντος.

Ἡ λύσις αὐτῶν τῶν προβλημάτων θὰ μᾶς ἀνοίξῃ κι' ἐμᾶς τὸν ὁρίζοντα γιὰ πάρα πέρα σχέδια, γιὰ μιὰ ἀξιοποίηση. Καὶ ὁ ξενῶνας θὰ μπορέσῃ νὰ γίνῃ καὶ ἡ τουριστικὴ κίνησις τοῦ χωριοῦ θὰ ἀξυμνηθεῖ καὶ πολλοὶ ἐπιχειρηματίες ποὺ σκοπεῖον νὰ δημιουργήσουν διάφορες μονάδες σύμφωνα μετὰ τὰ κίνητρα τῆς Κυβέρνησης θὰ βοηθήσουν τὸ χωριὸ καὶ τὴν περιοχὴ. Αὐτὸ σημαίνει «Ἀλλαγὴ» αὐτὸ θὰ πεῖ ἀνάπτυξις τῶν χωριῶν. Ἐδῶ καὶ τώρα ἡ λύσις.

κουκουβιστιανὰ νὰ

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΠΕΝΤΑΚΑΘΑΡΟ

Τις μέρες τοῦ Πάσχα τὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ μας παρουσίαζε μιὰ ὁλοκάθαρη καὶ νοικοκυρεμένη ὄψη. Ἀσβεστωμένοι οἱ κοινόχρηστοι χώροι ἔδιναν τὴν ἐντύπωση ἑνὸς χωριοῦ μὲ προκομένους ἀνθρώπους. Εὐχαριστοῦμε τὸν πρόεδρο τοῦ χωριοῦ καὶ τὸ Γιάννη Κουφὸ ποὺ κουράστηκαν γιὰ τὴν ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΣΗ ΔΕΛΤΙΟΥ

Τὸ Δ.Σ. ἔχει ἤδη πάρει διάφορες προσφορές γιὰ νὰ βιβλιοδετήσῃ σὲ τόμο ὅλα τὰ φύλλα τοῦ δελτίου μέχρι σήμερα. Ἡ δαπάνη αὐτὴ εἶναι ἀρκετὰ μεγάλη καὶ ὁ κάθε τόμος θὰ στοιχίσει περίπου 800 δραχμές. Θὰ εἶναι ἓνα ὠραῖο ἔργο μὲ ἀψογὴ βιβλιοδεσία καὶ ἓνα ἱστορικὸ τῆς δράσης τοῦ Συνδέσμου μας.

Παρακαλοῦμε λοιπὸν ὅλους τοὺς συγχωριανούς καὶ φίλους ποὺ ἐνδιαφέρονται νὰ γραφτοῦν στὸν κατάλογο ποὺ ὑπάρχει στὸ γραφεῖο γιὰ νὰ ξέρουμε ποὺ θὰ θαδίσουμε

***

ΔΡΟΜΟΣ ΕΝ ΟΨΕΙ

Καὶ νὰ ποὺ γιὰ τὸ χωριὸ μας ροδοφέγγισε ἡ αὐγή. Νὰ ποὺ ἡ Καλοσκοπὴ ξεπέρασε τὴν κρίση τῆς λησμονιάς καὶ τῆς ἀπάρνησης. Καὶ δὲν χρειάστηκε παρὰ μιὰ ἐνέργεια γιὰ νὰ σπάσῃ τὸ περιθώριο τῆς ἀπομόνωσης τόσων καὶ τόσων χρόνων μέσα σὲ λίγες μέρες. Ἡ φωνὴ μας, μὲ τὴν ὁποία μορφὴ διαμαρτυρίας, ἔφτασε στὴ Βουλὴ. Ἐκεῖ πῆρε σάρκα καὶ ὀστά. Τὸ χρόνιο πρόβλημα τοῦ δρόμου λύθηκε μὲ μιὰς. Στὸ πρόγραμμα Δημοσίων Ἐπενδύσεων τοῦ 1982, περάστηκε ἡ ἀσφαλτόστρωση τοῦ δρόμου 51 χιλ. — Καλοσκοπῆς. Δὲν θριαμβολογοῦμε, μὰ τὸ

βλέπουμε ἀπλᾶ, σὰν φυσικὸ ἐπόμενο. Καὶ ἦταν καιρὸς. Αὐτὴ ἡ πολύχρονη ἀναμονὴ μᾶς γέμιζε αἰσιοδοξία καὶ ἀνοίγεται ἓνας δρόμος γιὰ πλείότερες προσδοκίες, προσδοκίες ποὺ εἶναι μέσα στὰ πλαίσια τῆς λογικῆς καὶ τῆς πραγματοποίησης. Ὁ δρόμος δὲν εἶναι κατὰ πῶς λένε στοιχεῖο πολιτισμοῦ μὰ εἶδος πρώτης ἀνάγκης θὰ λέγαμε ποὺ συνδέει, ποὺ ὁδηγεῖ, κρατᾷ τὴν ἐπαφὴ μὲ τὸν πολιτισμό. Αἰσθανόμαστε τὴν ὑποχρέωση νὰ εὐχαριστήσουμε ὅλους ὁσους βοήθησαν στὴν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ ἔργου.

***

ΜΕΓΑΛΗ ΧΕΙΡΟΝΟΜΙΑ

Τυχερὸς τῆς βραδυᾶς στὸ χορὸ μας ἀναδείχτηκε ὁ Γιώργος Π. Βλάχος. Κέρδισε τὴν τηλεόραση. Ὅμως ἡ συνέχεια ὑπῆρξε πραγματικὰ συγκινητικὴ. Τὸ μεγάλο δῶρο τὸ πρόσφερε στὴ συνέχεια στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ χωριοῦ μας.

Αὐτὸ καὶ ἂν εἶναι χειρονομία. Εἰλικρινὰ ἀξίζουν συγχαρητήρια στὸ νέο τοῦ χωριοῦ μας καὶ εὐχόμαστε κι' ἄλλοι νὰ τοῦ μοιάσουν.

***

Τὸ Γραφεῖο

Ὅπως γράψαμε σὲ προηγούμενο Δελτίο τὸ γραφεῖο τοῦ Συνδέσμου μας εἶναι γεγονὸς πλέον καὶ λειτουργεῖ πρωινὲς ὥρες, ἀφοῦ τὸ ἐξοπλίσαμε μὲ ὅλα τὰ ἀπαραίτητα καὶ εἶναι στὴ διάθεση κάθε συγχωριανοῦ. Ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι τὰ ἐπιπλα προμηθευτήκαμε ἀπὸ τὸ Βασίλη Γρηγορόπουλο καὶ πέρα ἀπ' τὴ μεγάλη ἐκπτώση ποὺ μᾶς ἔκανε δώρησε στὸ γραφεῖο καὶ ἓνα καλόγηρο (κρεμάστρα) κι' ἔτσι τὸ γραφεῖο μας ἔγινε κομπλέ. Ὅπως γράψαμε ἡ διεύθυνση εἶναι Γ' Σεπτεμβρίου 18, 5ος ὄροφος, γρ. 9, δίπλα στοῦ προέδρου κ. Βλάχου. Μπορεῖ λοιπὸν ὁ καθένας νὰ περνᾷ καὶ νὰ ἐνημερώνεται.

***

Σχολικὸς κῆπος

Τὸ Δ.Σ. ἀποφάσισε νὰ διαμορφώσῃ λιγάκι τὸ σχολικὸ κῆπο ποὺ πραγματικὰ παρ' ὅτι εἶναι

μέσα στο κέντρο του χωριού παρουσίαζε μία άσχημη εικόνα. "Ετσι άφου άγοράστηκαν τριανταφυλλιές και άλλα λουλούδια ό Γιάννης Κουφός με τη βοήθεια και άλλων συγχωριανών τόν καθάρισαν και τόν φύτεψαν. "Όμως χρειάζεται πολλή δουλειά ακόμα και στόχος μας είναι νά τόν άξιοποιήσουμε για νά όμορφήνει πιό πολύ.

***

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Και φέτος τó Πάσχα γιορτάστηκε με τó γνωστό τρόπο στο χωριό μας ψησταριές, γλέντια, χοροί, έδωσαν τó Ρουμελιώτικο χρώμα. Τήν παράσταση όμως έκλεψε ή ψησταριά στα Πασσαλέικα όπου πρωταγωνίστησε ό 'Αντώνης Πασσαλής με τήν άπίθανη μεταμφίεσή του και τó άστεϊρευτο κέφι. Πραγματικά θά μείνει άξέχαστο σ' όλους τής παρέας αυτής τó φετεινό Πάσχα. Και τού χρόνου μπάρμπα 'Αντώνη, αλλά κάνε και λιγάκι κράτει γιατί ή καρδιά δέν τά λέει καλά.

***

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΕΝ ΟΨΕΙ

Τό πρόβλημα Ξανά στην έπιφάνεια. Κάθε φορά πού έμείς οι 'Αθηναίοι άνεβαίνουμε στο χωριό βρίσκουμε τήν εύκαιρία νά δείξουμε πόσο πολιτισμένοι είμαστε. Τώρα τó Πάσχα, οι στράτες και τά ρέματα γέμισαν σκουπίδια. "Ε! όχι κι' έτσι θρε παιδιά όπου βολεύεται ό καθένας νά πετάει βρωμιές. 'Ο Σύνδεσμος για τó καλοκαίρι θά βάλλει και πάλι άτομο για νά τά μαζεύει και έλπίζουμε όλοι νά συμμορφώνονται και τó χωριό τó καλοκαίρι νά είναι καθαρό. Αυτό όμως δέν λέει τίποτα αν και οι ίδιοι δέν βοηθήσουμε με κάθε τρόπο. 'Από πρώτη 'Ιουλίου μέχρι τέλους Αύγούστου θά μπει πάλι άτομο για τά σκουπίδια.

Αυτοί πού έπιθυμούν νά αναλάβουν νά τά μαζεύουν — με πληρωμή — άς τó γνωρίσουν στο Σύνδεσμο, έγκαιρα.

***

Ο ΧΟΡΟΣ ΜΑΣ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΟΣ

Οί πολλοί θάνατοι πού χτύπησαν φέτος τó χωριό μας, μάς είχαν δώσει τήν έντύπωση ότi ό χορός μας θά είχε άποτυχία. "Όμως οι φόβοι μας διαψεύτηκαν. 'Η αίθουσα κατακλύστηκε ά-

πό κοσμοσυρροή. Τό κέφι Ξεπέρασε κάθε προηγούμενο και μέχρι τις 4 τó πρωί οι άκούραστοι γλεντζέδες λικνίζονταν στην πίστα. 'Αξίζει νά σημειωθεί ότi οι χίλιοι λαχνοί μας, όχι μόνο έγιναν άνάρπαστοι αλλά ήταν πολλοί λίγοι μπροστά στην τρομερή ζήτηση πού έμφανίστηκε. 'Η προσέλευση κορυφώθηκε γύρω στις 10 για νά ξεκινήσει τó γλέντι με τó Ρουμελιώτικο κλαρίνο τού Νώντα. 'Ολόκληρο τó Δ.Σ. χαιρέτησε τούς προσελθόντες, με έπικεφαλής τόν πρόεδρο Κώστα Βλάχο πού σέ σύντομη όμιλία τούς ευχαρίστησε για τήν μεγάλη τους ανταπόκριση στο χορό, αναφέρθηκε δέ στο έργο τού Διοικητικού Συμβουλίου στή συμπαράσταση των μελών και στην άνάγκη διατήρησης ζωντανής τής Κουκουβίστας μας. Κλείνοντας επιγραμματικά τó λόγο του με τή φράση. «'Ο ήλιος πρέπει νά ανατέλνει παντοτεινά στην Κουκουβίστα». "Ενας λοιπόν ακόμα χορός πού περάστηκε στην ιστορία τού Συνδέσμου μας. Και τού χρόνου.

ΝΑ ΜΗΝ ΞΑΝΑΣΥΜΒΕΙ

Πληροφορηθήκαμε ότi κάποιοι έδωσαν έντολή σέ μικρό έμπειροτεχνίτη νά μπει στο θάλαμο τής έγκατάστασης τού αναμεταδότη και νά τόν περιεργαστεί γιατί κάτι παρουσίαζε. Τέτοιες άνευθυνότητες πρέπει νά μήν Ξανασυμβούν γιατί πέρα από τόν κίνδυνο ζημιών υπάρχει και κίνδυνος για τή ζωή τού κάθε έπιτήδειου από ήλεκτροπληξία.

ΤΟ ΦΟΡΤΗΓΟ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ

'Ο συγχωριανός μας 'Αριστείδης Κυριαζής έβγαλε φορτηγό δημοσίας χρήσεως. "Ετσι λύθηκε τó πρόβλημα τής έξυπηρέτησης των συγχωριανών. Κάθε Παρασκευή έρχεται στην 'Αθήνα και φεύγει Κυριακή πρωί.

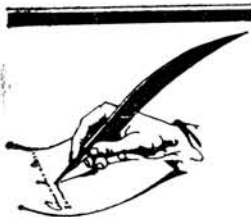
Στήν 'Αθήνα μπορείτε νά τόν βρείτε στον Κολωνό στο κατάστημα τού Γιώργου Αύγερινου, 'Ιωαννίνων 139 στο τηλέφωνο 51.22.987 και στο χωριό στο τηλέφωνο 91.543.

***

ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Στό Δελτίο μας έφτασαν πληροφορίες όχι εύχαριστες και είναι λυπηρό. Τώρα τó Πάσχα

όρισμένα νέα παιδιά — εύτυχως ελάχιστα — λησμόνησαν τὸ σκοπὸ τοῦ πνευματικοῦ κέντρου τοῦ χωριοῦ καὶ ἔδωσαν τὴν ἐντύπωση ὅτι ὁ χῶρος αὐτὸς κάθε ἄλλο παρὰ χῶρος τοῦ πνεύματος ἦταν. Εἶναι ντροπὴ γιὰ τὰ 4—5 ἄτομα αὐτὰ νὰ δημιουργοῦν τέτοιες καταστάσεις εἰς βάρος καὶ τοῦ κέντρου καὶ τῶν ἄλλων παιδιῶν ποὺ σέβονται τὸν χῶρο. Οἱ ταραξίες εἶναι γνωστοὶ καὶ ἂν τὸ κακὸ ξαναγίνει θάχουν συνέπειες. Γιὰ νὰ μὴν ἐπαναληφθοῦν οἱ ἀσχήμιες καὶ γιὰ νὰ μάθουν οἱ νέοι νὰ τηροῦν τὴν δέουσα συμπεριφορά, θὰ τοιχοκολληθεῖ κανονισμὸς λειτουργίας καὶ συνέπειες γιὰ τοὺς παραβάτες. Πρέπει οἱ νέοι νὰ παραδειγματίζονται μὲ τὴν συμπεριφορά τους καὶ ὄχι νὰ γίνονται αἰτίοι καταστάσεων δυσἀρεστών καὶ κατακριτέων. Εὐτυχῶς ὅπως εἶπαμε εἶναι λίγοι.

χρονογραφῆμα

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΕΣ

«Ἡ Ἀγία τοῦ Αἰγάλεω»

Τοῦ Κ. Βλάχου

Τόχα καημό, ὄχι βέβαια βαρὺ κι ἀσήκωτο, ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ ποῦμε μὲ βασάνιζε ἡ σκέψη μήπως δὰ καὶ ἀμάρτησα καὶ τὴν ἀδίκησα τὴν Ἀγία τοῦ Αἰγάλεω καὶ θάδινα λόγο μιὰ μέρα τῶν ἡμερῶν, ἀφοῦ σὲ παληότερο δελτίο εἶχα ἀσχοληθεῖ στὰ πεταχτὰ μαζί της γιὰ κείνη τὴ μερσεν τάρα ποὺ στάθηκε στὸ χοροστάσι τοῦ χωριοῦ καὶ βγήκε — μεγάλη ἡ χάρη της — ἡ Ἀθανασία Κρικέτου μὲ τὴν ἄσπρη μπαμπακέλλα. Τρόμαξε ὁ κόσμος ποὺ συντάχτηκε σὰν ἔμαθε τὸ χαμπέρι κι' ἔρριξε μὲ δέος τὰ μάτια ἀπάνω της' κι' ἔτρεμαν ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ποὺ ἀξιώθηκαν ἀπὸ κοντὰ νὰ δοῦν ἓνα Ἅγιο πρόσωπο σὺς μέρες τους, ἀνατρίχιαζαν σύγκορμοι ζυγιάζοντας μέσα τους τὴν πίστη τους. Πάλευαν στὴν ψυχὴ τους θρησκοληψία, φόβος καὶ ἀνακατεμμένα συναισθήματα. Σταυροκοπιῶνταν ἀναστενάζοντας κρυφὰ καὶ μουρμουρίζοντας λόγια γεμάτα μετάνοια καὶ ἐξαγνισμό. Δέονταν βουβὰ στὸ θῷ-

ρισμὰ της καρτερῶντας τὴν εὐλογία της, γιὰτὶ ὄχι καὶ ἓνα θαῦμα ἀπὸ τὰ τόσα ποῦχε κάμει. Ὁμως οὔτε εὐλογία, οὔτε θάμα.

Ὅλα αὐτὰ ἐγένοντο ἐὰν δὲν μὲ ἀπατᾷ ἡ μνήμη τὴν 1ην τοῦ μηνὸς τοῦ παρελθόντος Μαΐου. Θὰ μοῦ πῆτε, τί σοῦκανε ἡ κυρὰ Ἀθανασία καὶ κολάζεσαι, ἡ γυναῖκα πὴ δουλειὰ της ἔκανε καὶ δὲν σοῦ γύρεψε τίποτα. Ὅχι πῶς ἔχω τίποτα μαζί της ἀλλὰ μ' ἔτρωγε ἡ περιέργεια, μήπως ἔχει πράγματι κάποιο ὑπέρτατο χρίσμα. Πέρα ἀπ' αὐτὸ εἶχα νὰ κάνω μὲ τίς γιαγιοῦλες στὸ χωριό, ποὺ σὲ ἤχο πλάγιο μοῦ τᾶψαλλον.

— Δὲν ντρέπεσαι μωρέ, μορφωμένος ἄνθρωπος καὶ πρόεδρος, τί σοῦφταιξε — μεγάλη ἡ χάρη της — καὶ τὴν ἔβαλες στὴν Κουκουβίστα;

— Νὰ πᾶς νὰ ξομολογηθεῖς καὶ νὰ κάμεις πάμα στ' ὄνομά της μοῦπε μιὰ θειά μου, θὰ σὲ ξεδοκιμάσει ἡ Ἀγιότης της.

Τῶρα ποὺ λένε, ὄχι ἀπὸ φόβο μὴ μὲ καταρasteῖ ἡ Ἀθανασία, ἀλλὰ ἄντε νὰ ἐξηγήσω σὺς γιαγιάδες ὅτι ἡ Χριστιανικὴ Θρησκεία καὶ ἡ Πίστις δὲν ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ σύγχρονες ἀγίες τῆς καπατσοσύνης, τῆς ἄγνοιας καὶ τῆς ἐκμετάλλευσης τῶν ἀπλοϊκῶν καὶ εὐκολόπιστων ψυχῶν.

Ἔτσι εἶχε τὸ πρᾶμα καὶ μεταξὺ μας δὲν ἔκαμα καμμιὰ πράξη ἐξαγνισμοῦ ὅπως μὲ συμβούλεψαν οἱ θειάδες μου. Πέρασε λοιπὸν κοντὰ ἓνας χρόνος κι' ὅλο κάτι ἀκούγονταν γιὰ τὴν Ἀθανασία ποὺ τὴν σημάδεψε στὸ στήθος Θεϊκὸ χέρι. Καὶ τὸ κανόνι ἔσκασε πρὶν λίγες μέρες καὶ τὸ μάθατε θαρῶ μικροὶ καὶ μεγάλοι. Ντόρος τρανός. Οἱ δημοσιογράφοι ἄρχισαν νὰ μυρίζονται «λαυράκι» κι' ἄρχισε τὸ κυνηγητό. Ὁ κλοιὸς στένεψε. Ἡ πολιτεία, ἐκπόρθησε τὸ κάστρο καὶ βρέθηκε μπροστὰ σὲ καταστάσεις ἐξαθλίωσης τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης. Ἡ αὐτοχρισμένη Ἀγία κάτω ἀπ' τὴν ἄσπρη μπαμπακέλα ἔκρυβε μιὰ ἀγράμματη θνητὴ γυναῖκα δίχως ἴχνος ἀγιωσύνης ποὺ ἤξερε ν' ἀποφεύγει τίς παγίδες τῶν δημοσιογράφων. Τώρα τὰ υπόλοιπα θὰ τὰ μάθουμε ἀργότερα. Ἡ ὑπόθεση τραβάει τὸ δρόμο τῆς δικαιοσύνης καὶ ὁ νόμος δὲν ἔερε ἀπὸ ἀγιωσύνης καὶ καπατσοσύνης. Ὡς τότε ὅμως ἔνα μὲ προβληματίζει. Ἀραγε τὴν ὥρα τῆς «κρίσης» τὴν ὥρα ποὺ θὰ κληθεῖ νὰ δώσει λόγον τῶν πράξεων της θὰ πάει μὲ τὴ μερσεντὲς καὶ φορῶντας τὴν ἄσπρη μπαμπακέλα ἢ πεζὴ καὶ ξεσκέπαστη.

Αὐτὰ καὶ ἄς μὲ συγχωρέσουν οἱ γιαγιοῦλες ποὺ τίς κακοκάρδισα.

Ἡ Μάχη στὴν Ἀγία Τριάδα

Υπάρχει ἓνα ἱστορικό γεγονός θάλεγα, μέσα στὰ ἀπειρα ἀπὸ αὐτὰ πού συνθέτουν τὴν Ἑθνική μας Ἀντίσταση πού τιμᾷ ἰδιαίτερα τὸ χωριό μας καὶ τὴν περιοχή, γιὰ τὸ ὁποῖο πολλὰ ἔχουν εἰπωθεῖ καὶ ἔχουν γραφεῖ. Ὅμως οἱ πραγματικές συνθήκες καὶ αἰτίες αὐτῆς τῆς Θυσίας παρέμειναν αἰνιγματικές.

Ἡ ἡρωϊκὴ Θυσία τῶν παλληκαριῶν τοῦ 1ου Λόχου τοῦ 5ου Ἀνεξάρτητου Τάγματος, μὲ Στρατιωτικὸ Διοικητὴ τὸν ὑπολοχαγὸ Καλλία (Χαράλαμπος Μῶκος ἀπὸ τὸ Μαυρολιθάρη) στὴν Ἀγία Τριάδα τῆς Κουκουβίστας. Ὅπου μιὰ διμοῖρία ἢ πρῶτη τοῦ Λόχου μαζί μὲ τὴ Δ)ση τοῦ Λόχου, ἔπασαν στὴν ἐνέδρα τῶν Γερμανῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων συνεργατῶν τους, καλυμένοι μὲ χιοναμανδύες καὶ μέσα στὸ χιόνι.

Ἡ ἡρωϊκὴ Θυσία αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, εἶναι ἓνα σπουδαῖο ἱστορικό γεγονός πού βρίσκεται στὴν ἀφάνεια ὅπως καὶ τόσα ἄλλα τῆς ἐποχῆς. Καὶ σὰν τέτοιο γεγονός, πρέπει, τὸ ἄκουσμά του νὰ μᾶς ἀνατριχιάζει ὅλους, μᾶς τοὺς παλῆους πού ζήσαμε ἀπὸ κοντὰ τὸν Κατακτητὴ, τοὺς συνεργάτες του καὶ τὰ κατορθώματά τους.

Δυστυχῶς ἡ Πολιτεία μέχρι τώρα ὄχι μόνον δὲν τίμησε τοὺς ἥρωες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλ' ἀπεναντίας ἔκανε ὅτι μπορούσε γιὰ νὰ ξεχᾶσθουν τὰ ἡρωϊκά τους κατορθώματα. Εἶχαν πάει μιὰ χρονιά τὸ 1964 ἢ 65 καὶ ἔκαναν ἓνα μνημόσυνο συναγωνιστῆς τους, ἔκαναν περίφραξη τοῦ χώρου πού εἶναι ὁ Ὀμαδικὸς Τάφος, ἔγραψαν τὰ ὀνόματα τῶν Νεκρῶν ἀλλὰ ἀγνωστοὶ πῆγαν καὶ τοὺς κατὰστρεψαν.

Σήμερα ὅμως τὸ γενικώτερο κλίμα ἔχει ἀλλάξει, ἔστω καὶ μετὰ ἀπὸ 38 ὁλόκληρα χρόνια, νομίζω ὅτι ἦρθε ἡ στιγμή τῆς δικαίωσης — ἦρθε ἡ στιγμή πού πρέπει νὰ ἀποδώσουμε στοὺς νεκροὺς ἀδερφοὺς μας στοὺς ἥρωές μας, τὴν τιμὴ πού τοὺς ταιριάζει.

Ὁ ὑποφαινόμενος, ἦμουν ἀπλῶς στρατιώτης τῆς Διμοῖρίας πού ἐξοντώθηκε στὴν Ἀγία Τριάδα, καὶ ἀπὸ τοὺς ἐλάχιστους πού σώθηκαν γιὰ νὰ σκοτωθοῦν οἱ πολλοί. Γι' αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ περιγράψω τὰ πραγματικά περιστατικά τοῦ τραγικοῦ γεγονότος, ὅπως τὰ ἔζησα καὶ τὰ θυμῶμαι τώρα, ἀπλὰ καὶ χωρὶς ἰδιαίτερους χρωματισμούς, σὰν ὁπότε ἔστω καὶ τόσο πολὺ καθυστερημένα ἐλαχίστου φόρου τιμῆς στοὺς συναγωνιστῆς μου.

Θὰ μὲ συγχωρέσετε πιστεύω γιατί θὰ ἀναφερθῶ ἀναπόφευκτα καὶ σὲ μερικὲς μικρολεπτομέρειες καὶ γεγονότα πού ἔχω χαραγμένα στὴ μνήμη μου ἀπὸ τὸν τόσο τραγικὸ χειμῶνα τοῦ 1944. Ἔτσι θὰ ὑπάρχει καὶ μιὰ καλλιτερὴ εἰκόνα τῶν γεγονότων τῆς ἐποχῆς.

Τὴν Πρωτοχρονιά τοῦ 1944 ὁ Λόχος μας (τοῦ Καλλία) θρискόμασταν ἀπὸ πολλὲς ἡμέρες στὸ Λιδωρίκι. Τὸ

μεσημέρι τῆς Πρωτοχρονιᾶς τρώγαμε ὅλοι μαζί στὸ σχολεῖο τῆς κωμόπολης καὶ μαζί μας εἶχαμε 7—8 Ἀμερικανούς ἀεροπόρους πού εἶχαν ἔρθει νὰ βομβαρδίσουν βάσεις Γερμανῶν καὶ σὲ ἀερομαχίες πάνω ἀπὸ τὴν Ἑλευσίνα τοὺς ἔριξαν τὰ ἀεροπλάνα, πῆδησαν μὲ ἀλεξιπτωτα καὶ ἔπασαν στὴν γύρω περιοχή τῆς Ἑλευσίνας. Οἱ Γερμανοὶ κινήθηκαν νὰ τοὺς πιάσουν ἀλλὰ ἐκεῖ κοντὰ ἦταν καὶ ἓνα μικρὸ τμήμα τοῦ ΕΛΑΣ, ἀπὸ τὸ Ἀρχηγεῖο Βοιωτίας τοῦ Κρένου νομίζω, ἔδωσαν μιὰ γερὴ μάχη μὲ τοὺς Γερμανοὺς καὶ γλύτωσαν οἱ Ἀμερικανοί, τοὺς προώθησαν πρὸς τὸ Ζενικὸ Στρατηγεῖο τοῦ ΕΛΑΣ καὶ τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἦτανε μαζί μας. Ὁ Δῆμος (ὁ πολιτικός τοῦ Λόχου) ἐπάνω στὸ τραπέζι καλωσόρισε τοὺς Ἀμερικανούς εὐχήθηκε γιὰ τὴ σωτηρία τους, μίλησε γιὰ τὸ συμμαχικὸ ἀγῶνα καὶ τὰ τοιαῦτα. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνταπόδωσαν τίς εὐχὲς ἐξέφρασαν τὸν ἐνθουσιασμό τους καὶ τὴν ἐκπληξη τους γιὰ τὴν τόσο ὀργανωμένη ἀντίσταση καὶ γιὰ τίς μεγάλες καὶ ἐλεύθερες περιοχὲς πού εὗρισκαν στὴν Ἑλλάδα. (Ὅλα αὐτὰ μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς Λιδωρικιώτη πού εἶχε κάνει χρόνια στὴν Ἀμερικὴ καὶ μετέφραζε.) Τελειώσαμε τὸ μεσημεριάντικο φαγητό μας μὲ τραγούδια τοῦ ἀγῶνα, γήγαμε ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ σκορπιστήκαμε. Ἐνῶ οἱ Ἀμερικανοὶ μὲ σύνδεσμο ἔφυγαν γιὰ τὸ Στρατηγεῖο τοῦ ΕΛΑΣ.

Τὸ ἀπομεσήμερο ἀκούστηκε ἡ σάλπιγγα νὰ κτυπάει συγκέντρωση. Τρέξαμε καὶ μαζευτήκαμε ὅλοι. Ὁ Καλλίας μᾶς μίλησε καὶ μᾶς εἶπε: «Ἐτοιμαστε γρήγορα φεύγουμε γιὰ τὴν περιοχή Καλοσκοπῆς». Σὲ ἓνα τέταρτο σχεδὸν ξεκινήσαμε. Πέρασαμε τὴ Συκιά, τὸ Λευκαδίτη, καὶ νύχτα φτάσαμε στὴ Στρώμη. Ἐκεῖ μᾶς μοίρασαν σὲ καταλύματα στὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ. Ἐγὼ ἔτυχε νὰ πάω στὸ σπίτι τοῦ Δάσκαλου τοῦ χωριοῦ. Ὅταν μῆκα στὸ σπίτι ἀντίκρισα ἀνθρώπους πρόσχαρους, καλωσυνάτους, περιποιητικούς. Τὴ φωτιά στὸ τζάκι καὶ μπόλικη ζεστασιά, ἐνοιῶσα μιὰ ἀνακούφιση καὶ γρήγορα μιὰ ξεκούραση πού δὲν θὰ τὴν ξεχάσω ποτὲ εἶναι βαθεῖα χαραγμένη στὸ μυαλό μου, στὲγνωσα, ἔφαγα, κουβεντιάσαμε λίγο μὲ τὸ Δάσκαλο καὶ τὴ γυναῖκα του (τὰ παιδιά τους κοιμῶνταν) καὶ μετὰ ὁ Δάσκαλος μοῦ ἔδειξε τὸ κρεβάτι στὸ ἐπάνω πάτωμα. Τὰ χαράματα 2 τοῦ Γενάρη 1944 χτύπησε ἡ σάλπιγγα συγκέντρωση, ἀμέσως ὁ Δάσκαλος μοῦ χτύπησε τὸ πάτωμα ἀπὸ κάτω, τοῦ εἶπα ὅτι κατεβαίνω. Φεύγοντας μοῦ εἶχαν ἐτοιμάσει τὸ σακίδιό μου, μοῦ εἶχαν βάλει μέσα καρύδια ψωμί καὶ δὲν θυμῶμαι τί ἄλλο. Τὸ ὄνομα τῆς οἰκογένειας τοῦ Δάσκαλου δὲν τὸ ἔξερα, μετὰ ἀπὸ πολλὰ χρόνια βρίσκοντας τὸ Δάσκαλο τὸν Θόδωρο τὸν Παττούλα ἀπὸ τὴ Δρέμισα τὸν ρώτησα καὶ μοῦ εἶπε ὅτι ἦταν ὁ Σισσοῦρας ἀπὸ τὸ Μαυρολιθάρη καὶ γαμπρὸς τοῦ παπα — Ἀριστείδη ἀπὸ τὴν Στρώμη. Μέχρι σήμερα δὲν φεύγει ἀπὸ τὸ μυαλό μου ἡ καλωσύνη, καὶ ἡ ζεστασιά αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, δὲν

έτυχε να τους συναντήσω και δεν ξέρω πού βρίσκονται. Συγκεντρωθήκαμε όλοι οι άντάρτες άμέσως και ξεκινήσαμε για τις Βρίζες. Όταν φτάσαμε στις κάτω λάκες άμέσως μετά τον Καναλάκη, εκεί συναντήσαμε τον Νικηφόρο τον καπετάνιο του τάγματος. Μάθαμε λοιπόν ότι οι Γερμανοί άνεβαίνουν από την Κάνιανη με μεγάλη δύναμη. Ο Λοκρός είχε μπη για καλά στη Μάχη, αλλά δεν μπορούσε να κρατηθεί και γι' αυτό άρχισε να συμπτύσσεται προς τις Βρίζες. Τό τμήμα μας λοιπόν σταμάτησε εκεί. Ο Καλλίας μαζί με τόν Νικηφόρο προχώρησαν μπροστά και πήγαν μέχρι τή βίγλα στον Έλατο, για να άγναντέψουν από εκεί όλο τόν χώρο προς τή Κουκουβίστα και μάομαρα. Όταν γύρισαν ύστερα από πολλή ώρα, έρχεται ο Καλλίας γελώντας και μάς λέη, παιδιά να κι' άλλες δυό τρύπες στη χλαίνη μου, μάς είδαν οι Γερμανοί στο Εάγγναντο στη Βίγλα και μάς έβαλαν για καλά. «Σε μία άλλη μάχη στο χάνι του Νικολούλα, πού ήταν στο Δημόσιο δρόμο Γραβιάς — "Αμφισσας μετά τόν 51 χιλ. ένα βόλι είχε τρυπήση τόν πέτο του χάλασε τόν σώμα (τή φλογόφορο) πέρασε Ευστά στο δέρμα τρύπησε τήν έπωμίδα και του κατέστρεψε τόν ένα άστρο, ήμουνα δίπλα του τότε». Όταν λοιπόν γύρισαν από τή Βίγλα, ο Νικηφόρος με τόν Καλλία, άποφάσισαν να γυρίσουμε προς του Ζήση τόν χάνι. Εκεί βρήκαμε και τόν Ζούλα. Ο λόχος κάθησε έξω από τόν χάνι. Μπήκαν μέσα στο χάνι ή Διοίκηση του Λόχου μαζί με τόν Νικηφόρο να κουβεντιάσουν και να πάρουν άποφάσεις. Όταν τελείωσε ή συνεδρίαση της Διοίκησης και βγήκανε έξω από τόν χάνι, μάς συγκεντρώσε ο Καλλίας μάς μίλησε, μάς μίλησε και ο Νικηφόρος είχαμε άρκετες ήμέρες να τόν δούμε. Μάς είπε ότι αυτός θα πάρει μία διμοιρία και λίγους άκόμα και θα πάει στα μετόπισθεν των Γερμανών. Έμεις φύγαμε με κατεύθυνση τή Γκούρα (πυρά) πριν από τήν Γκούρα ήτανε ένα εκκλησάκι, εκεί καθήσαμε μέχρι πού άρχισε να βραδυάζει.

Τόν βραδάκι φύγαμε και φτάσαμε στη Γκούρα είχε νυχτώσει. Πήγαμε και καταλήσαμε στο σχολείο πού ήτανε και τόν τηλέφωνο στην άκρη του χωριού. Τόν πρωί της άλλης ήμέρας 3 του Γενάρη βγήκαμε έξω από τόν χωριό. Ο κα:ρός ήτανε γλυκός κάπως, και κάπου — κάπου φαινόταν και λίγος ήλιος. Σταθήκαμε σε κάποια τοποθεσία, άνάψαμε φωτιές για να ζεσταινόμαστε, και με τόν καρδουνιασμένα Ξυλαράκια καίγαμε τίς ψύρες και τίς κόνιδες πού είχαμε στις ραφές των ρούχων μας.

Τήν επομένη 4 του Γενάρη μείναμε πάλι στη Γκούρα αλλά ο καιρός άρχισε να χαλάη, μαύρα σύννεφα σέπασαν τόν ουρανόν σημάδι ότι θαχουμε κακοκαιρία. Έφυγα από τόν σχολείο και πήγα στο σπίτι του Μπάμπα Γιάννη του Αύγερόπουλου ο όποιος ήταν και συγγενής μου. Είχε κι' αυτός τόν γιού του τόν Αύγερη τραυματία στη Μάχη της Παύλιανης και νοσηλεύόταν σε ένα νοσοκομείο του ΕΛΛΑΣ δεν θυμάμαι πού.

Στου Μπαρμπαγιάννη ήτανε και ο Μακαρίτης ο Γιώργης ο Πασσαλής κουβεντιάζοντας, σε λίγο έρχεται και ο Καλλίας. Μπήκε μέσα, κουβεντιάσαμε λίγο και μου λέει: «Μήτσο πάμε να κοιμηθούμε γιατί δεν ξέρουμε τί γίνεται αύριο». Ο Καλλίας πέρασε από κεί έρχόμενος, νομίζω από τόν Μαυρολιθάρι όπου είχε πεταχτή μέχρι τόν σπίτι του να είδω τούς δικούς του, εκείνη τήν ώρα γύριζε.

Φεύγοντας από τόν σπίτι του Μπαρμπαγιάννη ή θειά μου ξεκρέμασε από τόν νταβάνι ένα κυδώνι μεγάλο και μάς φύλεψε από μισό με τόν Καλλία. Έν τώ μεταξύ άρχισε να ρίχνη χιόνι.

Στίς 5 του Γενάρη, Εημέρωσε με πυκνό χιόνι. Με τόν χάραμα, φύγαμε από τήν Γκούρα. Έριχνε τόσο πυκνό χιόνι πού δε βλέπαμε μπροστά μας. Όταν ξεκινήσαμε βλέπαμε δύο από τήν ομάδα μας τήν πρώτη, δεν μπορούσαν να περπατήσουν, ήτανε σχεδόν Ξυπόλητοι, τόν παπούτσι τους ήτανε ξεχαρβαλωμένα και δεν μπορούσαν να συνεχίσουν πατώντας μέσα στο χιόνι. Ήτανε ο Νταβέλης από τήν Άράχωβα και δεν θυμάμαι τόν άλλον πώς τόν λέγαμε. Τούς γύρισε ο Καλλίας πίσω να καθήσουν στο σχολείο και σώθηκαν τόν παληκαρόπουλα.

Έμεις χροχωρούσαμε με μεγάλη δυσκολία τόν χιόνι μάς στράβωνε. Πέρασαμε τόν Καναλάκι και φτάσαμε στις πρώτες λάκες στις Βρίζες. Τόν χιόνι άρχισε να άραιώνει. Έδω καθήσαμε και πιάσαμε όπου υπήρχε Εέχιονο, κάτω από τόν έλατο, να ξεκουραστούμε. Έγώ έβγαλα τόν μισό κυδώνι από τή τσέπη μου και τόν μοιραστήκαμε δσοι είμασταν στο ίδιο έλατο. Του Καλλία τόν κυδώνι θρέθηκε στην τσέπη της χλαίνης νεκρός πιά.

Όπως καθόμασταν μαζεμένοι στο διπλανό έλατο ήταν ο Τζιθάρης (καπετάνιος του Λόχου) και λέει: «Ρε παιδιά λαγός πέρασε μπροστά μας κακό σημάδι». «Πάψε μωρέ με τίς χαζομάρες» του κακώθηκαν ο Γκούρας και οι άλλοι πού ήτανε πιο κοντά.

Άφου ξεκουραστήκαμε φύγαμε και πήγαμε στις επάνω λάκες, στις τελευταίες, από κεί θα άνεβαίναμε στη Βίγλα. Εκεί σταθήκαμε πάλι. Τόν χιόνι ως τόν γόνατο σχεδόν. Ο Καλλίας πήρε δυό ομάδες και τράβηξε επάνω προς τή Βίγλα. Άφησε τίς ομάδες προς τόν βορεινό μέρος της Βίγλας, για να μην φαίνονται από τήν Κουκουβίστα και γύρισε πάλι πίσω. Έμεις ή υπόλοιπη ομάδα, πού τήν άποτελούσαμε, Κατρανίδης, Μπουκουβάλας, Καραμουσαντάς, Νησιώτης Μιχάλης, Κατσαντώνης, Μπάμης, και άλλοι πού δεν τούς θυμάμαι όλους περιμέναμε μέσα στα Κέδρα στο σημείο πού άρχίζει ο άνήφορος για τή Βίγλα. Τότε βλέπω τούς συγχωριανούς μου Παναγιώτη Ζούργο και τόν Νίκο τόν Κόλλια (Καραμήτρο) να έρχονται φουριόζοι να μάς φτάσουν. Όταν πλησίασαν κοντά μας, λέω στον Κόλλια, πού πās μωρέ Νίκο χωρίς όλο; Καλαμπουριτζής όπως ήταν ο Μακαρίτης, μου δίχνει ένα μικρό πιστολάκι πού είχε, και πού είπε «στών "Αϊ —

Νικόλα να δείς τί θα πάρουμε». Ο Ξούγρος άρκέστηκε σ' ένα χαμόγελο αυτός είχε όπλο. Μόλις γύρισε ο Καλίας από τη Βίγλα, όπου είχε οδηγήση τις δυο πρώτες όμάδες, φώναξε τόν Κατρανίδη, τοῦ εἶπε νά πάρη τήν όμάδα καί νά τήν πάη από τό βορεινό μέρος τής Βίγλας, γιά νά μὴν φανοῦμε, καί νά συναντηθοῦμε όλοι μαζί. Άνεβαίνοντας ή Όμάδα μας πρὸς τή Βίγλα, ἐγώ Ξέκοψα πρὸς τόν Έλατο τής Βίγλας, προχώρησα μέ μεγάλη προφύλαξη, σέρνοντας έφτασα στόν Έλατο, κάθησα πίσω άπ' αὐτόν καί παρατηροῦσα τις κινήσεις τῶν Γερμανῶν στό Χωριό.

(συνεχίζεται)

δωρηται συνδρομηται

Γιώργος Κ. Έφορος, ένίσχυση χοροῦ	1.000
Μήτσος Χρησιτίδης	1.250
Παναγιώτης Θ. Χαμηλός	1.000
Χαράλαμπος Μάρας	200
Γιώργος καί Βούλα Κόλλια	500
Γιοῦλα Λ. Πριόβολου	
στή μνήμη Κούλας Μαργαρίτη	1.000
Κώστας Κεραμίδης	2.000
Γιώργος καί Ίωάννα Πριόβολου	
στή μνήμη: Γεωργίας Θειακοῦ, Μαγδ.	
Κυρίτση καί Κούλας Μαργαρίτη	5.000
Παναγιώτης Ι. Σφετσίωρης	
στή μνήμη Άντώνη Σφετσίωρη	1.000
Παναγιώτης Κυρίτσης	
στή μνήμη κόρης του Μάγδας	1.000
Παντελῆς Τσόχλας	500
Στάθης Πλατάνας	1.000
Γιώργος Λουκόπουλος	1.000
Ίωάννα Δ. Τσιρώνη	1.000
Βούλα Π. Τσόχλα	1.000
Κώστας Τριανταφυλλόπουλος	500
Φιφή Κροντηρά	1.000
Γιώργος Ν. Πριόβολος	500
Νικηφόρος Ζοῦγρος	
στή μνήμη Γεωργίας Θειακοῦ	1.000
Μπάμπης Άντωνίου	
στή μνήμη Δημήτρη Φ. Βλάχου	2.000
Τάκης Μαλιβίτσης	2.000
Παναγιώτης Πατσούρας	250

Νίτσα Μοσχοπούλου	500
Θύμιος Π. Παπαγεωργίου	1.000
Μήτσος Άντωνίου στή μνήμη	
Δημήτρη Φ. Βλάχου αντί στεφάνου	1.000
Βασιλική Λίτσου - Λιάμπου	500
Γιώργος Άποστολόπουλος	1.000
Άγγελος Άλεξίου	
στή μνήμη πεσόντων	1.000
Έφη Σαϊτή (Καναδάς)	1.000
Δημήτρη Γ. Χαμηλός (ΗΠΑ)	1.000
Άριστειδης Κυριαζής	1.000
Δημήτρη Ζήσιμος	500
Δημήτρη Σκουρτιᾶς	1.000
Θύμιος Σκουρτιᾶς	1.000
Έφη Κόλλια - Χ'ανδρέου	1.000
Νίκος Λ. Πριόβολος	
γιά μνημεῖο πεσόντων συγχωριανῶν	1.000
Χαράλαμπος Τ. Κόλλιας	2.000
Βασίλης Τσιρώνης (ΗΠΑ)	2.600
Νίκος Γ. Χαμηλός (Καναδάς)	δολλ. 50
Δημήτρη Γ. Λευκαδίτης	
στή μνήμη τής μητέρας του	500
Γιώργος ΙΚ. Κατσανιώτης	2.000
Κλειώ Κ. Άντωνίου στή μνήμη	
Δημήτρη Βλάχου αντί στεφάνου	1.000
Έλευθερία Κ. Άντωνίου	
στή μνήμη τοῦ συζύγου της	2.000

ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΟ ΠΑΣΧΑ

Τήν ήμέρα τής Λαμπρῆς, τὰ προπολεμικά χρόνια, οἱ περισσότεροί άπό τοῦς Ξενιτευμένους χωριανούς μας φρόντιζαν νά έπιστρέφουν στά σπίτια τους γιά νά κάνουν Άνάσταση μαζί μέ τις οἰκογένειές τους. Έξαιρουμένων φυσικά εκείνων πού αναζητοῦσαν τήν τύχη τους έξω από τή χώρα μας, καθώς καί αὐτῶν πού διά επαγγελματικούς λόγους δέ μπορούσαν νάρθουν στή γενέτειρά τους νά χαροῦν μαζί μέ τοῦς δικούς τους τις λαμπριάτικες μέρες.

Όσο γιά τοῦς φαμελίτες πού αντιμετώπιζαν οικονομικά προβλήματα κι' αναγκάζονταν μέσ' τή καρδιά τοῦ χειμῶνα νά εγκαταλείψουν τό χωριό, παίρνοντας σθάρνα τὰ καμποχώρια αναζητώντας μεροκάματο, κανόνιζαν τό Πάσχα νά βρίσκονται στό χωριό. Οἱ φτωχοί βιοπαλαιστές δούλευαν σκληρά σ' άμπέλια, στὸν κάμπο, ή σέ διάφορα Δημόσια έργα μέχρι τήν Μ. βδομάδα. Κατόπιν ψώνιζαν τ' άπαραίτητα πράγματα γιά τὰ μέλη τής οἰκογενείας τους, καθώς καί διάφορα «καλούδια» γιά τὰ παιδιά τους, καί μέχρι

τὸ Μ. Σάββατο ἐπέστρεφαν στίς φαμελιές τους, γιὰ νὰ περάσουν μαζὺ τίς ἅγιες μέρες τῆς λαμπρῆς καὶ νὰ καθήσουν ὅλοι ἀντάμα στὸ πασχαλιάτικο τραπέζι. Τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴ Μ. Δευτέρα κιόλας ἀγνάντευαν ὅλημερίς τὴ στράτα καρτερώντας μὲ ἀγωνία τὸν πατέρα τους νὰ τρέξουν νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν.

Οἱ Τσοπάνηδες ποὺ ρογιάζονταν στοὺς τσελιγκάδες φυλάγοντας πρόβατα εἶχαν κι αὐτοὶ ἐξάμηνη θητεία καὶ σὰν ὁρόσημο τὴ λαμπρῇ. Ἀρχίζαν τοῦ Ἀγ. Δημητρίου καὶ τέλειωναν τοῦ Ἀγ. Γεωργίου. Λήγοντας ἡ σύμβασή τους μὲ τὸν ἐργοδότη ἐπέστρεφαν τὰ λαμπροῦμερα στὸ σπίτι τους.

Πολλὰ παιδάκια ἢ φτώχεια τ' ἀνάγκαζε νὰ ξενητευθοῦν στίς διάφορες πόλεις ἀπὸ 10 — 12 ἐτῶν, χωρὶς νὰ προφτάσουν νὰ τελειώσουν τὸ Δημοτικὸ. Κι' ὅμως, τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ παιδιά αὐτά, ἦσαν ἄριστοι μαθητές. Τὰ ἔστελναν λοιπὸν στὰ ξένα καὶ δούλευαν σκληρὰ σὲ διάφορα μαγαζιά μέσα σὲ ἀνθυγιεινὸ καὶ βρώμικο περιβάλλον κοντὰ σὲ δύστροπους καὶ θάναυστους ἐργοδότες κάνοντας τὴ ζωὴ τους μαρτυρική. Τὰ ἄμοιρα αὐτὰ παιδιὰ περίμεναν μὲ λαχτάρια τὸ πάσχα νὰ ἐπιστρέψουν στὸ χωριό τους πλησίον στοὺς ἀγαπημένους τους, στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μανούλας τους ποὺ δὲ πρόφτασαν νὰ χαροῦν τὰ χάδια πης, διότι ἡ στέρηση καὶ οἱ δύσκολες συνθήκες διαβίωσης τ' ἀπομάκρυνε ἀπὸ τὸ σπιτικό τους ὅταν ἀκόμα ἦταν μιὰ σταλιά.

Πῆγαν στὴν Ξενητεία γιὰ νὰ βγάλουν τὸ ψωμί τους καὶ ν' ἀνοίξουν, ὅπως ἔλεγαν οἱ γονεῖς τους, τὰ μάτια τους.

Οἱ μικροὶ ἐκεῖνοι εἴλωτες ἀναπολοῦσαν τ' ὁμορφο χωριουδάκι τους, τὴν ἀνεμελιά καὶ τὴν ξεγνοισιὰ νὰ παίξουν λεύτεροι μὲ τοὺς φίλους τους στ' ἀλώνια τῆς γειτονιάς τους. Μακριὰ ἀπὸ τὴ σκιώδη συμπεριφορὰ τοῦ σκληροτράχηλου ἀφεντικοῦ. Μὲ λαχτάρια λοιπὸν καρτεροῦσαν τὴν ὥρα τοῦ γυρισμοῦ τους, μετρώντας τίς μέρες ὡς τὴ λαμπρῇ. Ἀγόραζαν ἀπὸ τὸ Δημοπρατήριο ἓνα κοστουμάκι, ἔπαιρναν καὶ μερικὰ ψιλοπράγματα μὲ τὰ λίγα χρήματά τους, ποὺ μὲ χίλιες δυὸ στερήσεις κατάφερναν νὰ περισσέψουν, καὶ τίς μέρες τοῦ Πάσχα ἔφταναν στὸ χωριό.

Ἀφοῦ προηγουμένως φρόντιζαν νὰ εἰδοποιήσουν διὰ τηλεγραφήματος τοὺς δικούς τους, ὀρίζοντάς τους τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ κατέβαιναν στὸ Σιδ. Σταθμὸ Μπράλλου νὰ τοὺς παραλάβουν.

Κάποιο μάλιστα ἀπὸ τὰ παιδιὰ αὐτὰ δὲν ἐπρόσεξε τὴ σύνταξη τοῦ τηλεγραφήματος πρὸς τὸν πατέρα του ποὺ ἤθελε νὰ ἔλθει στὸ τραῖνο νὰ τὸ περιμένει, φέρνοντας κι' ἓνα ζῶο γιὰ νὰ φορτώσει τὰ πράγματά του, καὶ στὸ κείμενο ἔγραφε: «Μεγ. Παρασκευὴ ἔρχομαι. Ἐλθε γαῖ-δούρι Σταθμόν».

Τὴ λαμπρῇ λοιπὸν ὅλοι οἱ ταξιδιώτες μικροὶ καὶ μεγάλοι φορτωμένοι μὲ διάφορα δῶρα ἐπέστρεφαν στὸ σπιτικό τους νὰ κάνουν ἀνάσταση μὲ τίς φαμελιές τους. Ὁ Πασχαλιάτικος χορὸς στὴν Πλατ. τοῦ χωριοῦ κράταγε τρεῖς μέρες. Ἐκεῖ στὸ κατάμεστο ἀπὸ κόσμο χοροστάσι ποὺ ἦταν σωστὸ νυφοπάζαρο διάλεγαν οἱ γαμπροὶ τίς νυφάδες κι' ὄρχιζαν τὰ προξενιά.

Στοὺς ἀπλοὺς ἐκεῖνους ἀνθρώπους, σ' αὐτοὺς τοὺς ξωμάχους ποὺ τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα ἦταν βαθιὰ ριζωμένο μέσα τους δὲν ἔλειπαν οἱ προκαταλήψεις. Οἱ περισσότεροι τοὺς γάμους τοὺς ἤθελαν τὸ Πάσχα. «Τ' λαμπρῇ πάντρεψα τοῦ κουρίτσιμ κι' λαμπρὰ περνάει». Κι' ἀκόμα γιὰ τοὺς γαμπροὺς τὸ τραγουδάκι λέει: «Παπαρούνα κόκκινη βγάλ' τὰ κοκκινάδια σου νὰ τὰ βάλεις τὴ λαμπρῇ ποῦρχονται πολλοὶ γαμπροὶ». Μεταξὺ ἐκείνων, ποὺ τίς λαμπριάτικες μέρες ἐπέστρεφαν στὰ σπιτία τους, ἦταν ὁ Γιάννης Λευκαδίτης (κτσουγιώργης) κι' ὁ Θύμιος Λευκαδίτης (κουτσιάνος) οἱ ὁποῖοι τὴν Μ. Ἑβδομάδα τοῦ 1930 «ἔφυγαν ἀπὸ τὰ μεταλλεῖα ποὺ ἐργάζονταν καὶ κατέβηκαν στὰ Σάλωνα νὰ ψωνίσουν. Φοροῦσαν τὰ ρούχα τῆς δουλειᾶς τους, ποὺ ἀπὸ τὸ μετάλλευμα εἶχαν γίνει κόκκινα. Περνώντας ἀπὸ τὴν Πλατ. Δικαστηρίων τοὺς πλησίασε ἓνας χωροφύλακας καὶ τοὺς διέταξε νὰ τὸν ἀκολουθήσουν, κι' ἐκεῖνοι κατατρομαγμένοι ζήτησαν ἀπὸ τὸ ἀστυνομικὸ ὄργανο νὰ μάθουν τὸ λόγο.

Ὁ χωροφύλακας τοὺς καθυσύχασε, δηλώνοντάς τους ὅτι τοὺς χρειάζεται μόνον γιὰ 10 λεπτά. Ὁδηγώντας τους στὰ κρατητήρια τῶν Δικαστηρίων μέσα σ' ἓνα ὑγρὸ καὶ θεοσκότεινο μπουντρούμι διέκριναν ἓναν ἄνδρα ξαπλωμένον ἐπάνω σὲ μιὰ κουρελοῦ. Πάρτε αὐτὸν ἐδῶ τὸν πεθαμένο, τοὺς λέει ὁ χωροφύλακας, καὶ βγάλτε τον ἔξω. Τρέμοντας ἀπὸ τὸ φόβο τους ὑπάκουσαν, πιάνοντας, ἀπὸ τίς ἄκρες τὴν κουρελοῦ μὲ τὸ νεκρὸ κρατούμενο καὶ σιγὰ — σιγὰ προχώρησαν πρὸς τὴν ἔξοδο προσπαθώντας νὰ κατεβάσουν τὸ πτώμα στὴ βρεγμένη σκάλα. Ὁ μπάρμπα Θύμιος (ὁ «κουτσιάνος») στὰ πρῶτα κιόλας σκαλιὰ δὲν ἐπρόσεξε παραπάτησε καὶ

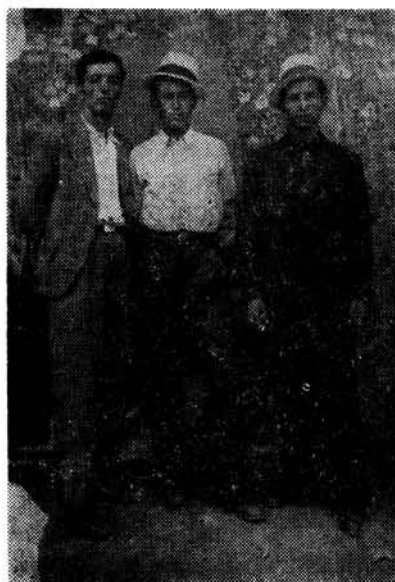
γλύστρησε, συμπαρασύροντας και τὸ μπάρμπα Γιάννη κατρακύλησαν μαζί με τὸν πεθαμένο στὴν μαρμάρινη σκάλα φτάνοντας στὸν πάτο. Κατασκοτωμένοι ἀπὸ τὸ πένσιμό τους σηκώθηκαν καὶ τὸβαλαν στὰ πόδια, κι' ὁ χωροφύλακας τρέχοντας ἀπὸ κοντὰ τοὺς ξανάπιασε καὶ σβανώνοντας τους τοὺς ξαναπῆγε στὴν εἴσοδο τῶν Δικαστηρίων, ἐκεῖ πού εἶχαν ἐγκαταλείψει τὸν πεθαμένο, γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ μακάβριο ἔργο τους.

"Ἐπρεπε νὰ μεταφέρουν τὸ νεκρό, κατὰ τὴν ὑπόδειξη τοῦ χωροφύλακα, σὲ νεκροθάλαμο. "Ὅταν ἔφτασαν στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ἔμειναν με γουρλωμένα μάτια. Ὁ «πεθαμένος» εἶχε σηκωθεί καὶ καθόταν στὸ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς μαρμάρινης σκάλας.

Ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὴν κακομεταχείριση πού τοῦ ἔκαναν στὸ κρατητήριο γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ μία ζωοκλοπὴ λιποθύμησε, καὶ μετὰ τὸ πένσιμό του στὴ σκάλα συνῆλθε. Ὁ χωροφύλακας ξανάκλεισε στὸ κρατητήριο τὸν κρατούμενο, πού ἀπὸ τὰ κτυπήματα στὰ μαρμάρινα σκαλιά ἔτρεχαν αἷματα ἀπὸ τὸ πρόσωπό του.

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΦΙΓΟΥΡΕΣ

Γιώργος Παπαταξιάρχου, Γιάννης Ματζός, καὶ Θύμιος Πασσαλῆς

Ἀγῶνες καὶ θυσίες 1941 - 1944

ΤΟ ΣΟΥΛΙ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

Ἡ Κουκουβίστα, πού τώρα τὴ λένε Καλοσκοπή, εἶναι ἓνα ἀπ' τὰ χωριά τῆς Γκιώνας.

Ἀπ' τὸν καιρὸ ἀκόμα τῆς Τουρκίας, τοῦτο τὸ χωριὸ ποτὲ του δὲ γονάτισε στοῦ δυνάστη τῆ δούλεψις κι' ἀλλόθρησκος δὲ μαγάρισε τὸν καθάριο τῆς ἀέρα μετὰ τὴ βρώμικη ἀνασσεμιά του. Ἐχουν νὰ τὸ κάνουν οἱ παλιότεροι. Ἀγᾶς τὸ πόδι του στὰ χώματα τοῦτα δὲν πάτησε. Μ' ὅλο πού ἦταν σιμὰ τὸ πέρασμα, κι ἡ στράτα ἔκοβε τὴ Γκιώνα γιὰ νὰ φέρει ἀπ' τὰ Σάλωνα στὴ Γραβιά, οἱ Ὁθωμανοὶ, σκιαγμένοι παραστράτιζαν. Νὰ μὴ ζυγώσουν τοῦτο τὸ ἀνυπόταχτο χωριό.

Καπετάνιο εἶχαν τὸν παπᾶ τοῦ χωριοῦ, τὸν παπ Ἀντρέα Μώρη. Ἀντρακλας ἴσαμε κειπάνω πού κάτ' ὡπ' τὰ ράσα του ἔκρυβε τ' ἄρματα καὶ μέσα στὸ δασωμένο στήθος του καρδιά ἄτρομη. Τρέμανε στ' ἄκουσμα τοῦ σεῖτάν παπᾶ (διαλόπαπα) οἱ Τοῦρκοι. Σὰν τύχαινε κίνδυνος στὸ χωριό, ὁ παπα Ἀντρέας, πού παραμόνευε σὲ κάποια ραχοῦλα, σκαρφάλωνε ψηλὰ στὸ σύρραχο, καὶ μετὰ τὴ βροντερὴ φωνάρα του ἔσσηκωνε τοὺς χωριανούς του. Πόσα καὶ πόσα δὲν ἱσπορᾶνε γι' αὐτόν!... Κι ὁ Ἀνδρέας Μώρης μετὰ τοὺς Κουκουβιστιανούς, κάνανε τὸν τόπο τους τὸ Σούλι τῆς Ρούμελης. Ἀπ' τοὺς πρώτους ἔσσηκώθηκε στὸ Εἰκοσιένα. Ὅπου πολέμησε φανέρωσε τὴν ἀντρειωσύνη του. Μικρόψυχοι ἄνθρωποι ὅμως, τὸν ζηλοφθόνησαν καὶ τὸν φαρμάκωσαν, πρὶν ἀκόμη χαρῇ ὀλόλαμπρο τῆς λεφτεριάς τὸν ἤλιο. Μὰ οἱ χωριανοὶ του δὲν ἔεχασαν τὸν παπα Ἀντρέα Μώρη πού σὲ κείνα τὰ δύσκολα τὰ χρόνια τοὺς ἔκανε τὴν Κουκουβίστα κάστρο ἀπάτητο πού τοὺς ἔδειξε τὸ δρόμο γιὰ τὴ λευτεριά.

Καιροὶ καὶ Ζαμάνια, πάνω ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια, διάβηκαν ἀπὸ τότε. Μοιρόγραφο ἦταν, νὰ ξαναπέσει ὁ τόπος σὲ βάρβαρου καταχτητὴ τῆ δούλεψις. Μὰ τοῦτο οἱ Κουκουβιστιανοὶ δὲν τὸ καταδέχονταν. Ἀκόμα Ζοῦσε Ζωντανὴ ἡ παράδοση γιὰ τὸν παπα Ἀντρέα. Πῶς λοιπὸν θὰ ντρέπιαζαν τὴ μνήμη του. Ἡ Καλοσκοπή, ἔπρεπε καὶ τώρα νὰ ξαναγίνει Σούλι. Κι ἡ καλοθελήτρα Μοίρα ἔστερεξε. Δῶ πάνω ἀπ' τὴ Γκιώνα θ' ἀντιλαλήσει τὸ σάλπισμα τοῦ ἔσσηκωμοῦ γιὰ τὴν ἀντίσταση κι ὁ ἀχὸς του θ' ἀπλωθῇ σ' ὅλη

τῇ χώρα, στεριά καὶ πέλαγος, νὰ φτάσει ὡς τ' ἀκροβούνια.

Τὴν παραμονὴ τοῦ Σταυροῦ στὰ 1942, Κυριακὴ στὶς 13 τοῦ Σεπτέμβρη, μέσα στὴν ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ, ἐξὸν ἀπ' τοὺς ντόπιους, ἐκκλησιάζονταν καὶ κάμποσοι ἀρματωμένοι Ἕνοι. Ἦταν οἱ ἴδιοι οἱ ἀντάρτες ποὺ μιὰ βδομάδα πρὶν εἶχαν ξεσηκώσει τὴ Δρέμισα (Πανουριᾶ). Ἡ ἀράδα πῶρα τῆς Κουκουβίστας.

Γεμάτη σήμερα ἡ ἐκκλησιὰ κι ὁ παπᾶς ἀλλήφορὰ δὲν εἶχε τόσο ὁμορφα λειτουργήσει. Κι ὅταν στάθηκε στὸ Βῆμα κι εἶπε τὸ: «...μετὰ φόβου Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλθετε», ὅλοι οἱ ἄντρες μὲ κεφαλὴ τὸν ἀρχηγὸ στοὺς ἀντάρτες προχώρησαν καὶ στάθηκαν γονατιστοὶ στὴν Ὠραία Πύλη. Ὁ παπᾶς διάβασε κάποια εὐχή, κι ὕστερα μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε: «Ὁρκίζομαι...». Κι ὅλοι μὲ ψηλὰ τὸ δεξι χέρι κι ἐνωμένα τὰ τρία δάχτυλα, εἶπαν μ' ἓνα στόμα τὸν ὄρκο. Πόσα μάτια δὲ βούρκωσαν, πόσες καρδιὲς δὲν γοργοτύπησαν! Κι οἱ καμπάνες τῆς Παναγιάς, χαρμόсуна ἀντηχήσανε κεῖνο τὸ φθινοπωριὰτικο αὐγινὸ. Ὁ Ζυγὸς τῆς Γκιώνας πῆρε τὸ ἐλπιδοφόρο ἄγγελμα κι ἀνάλαφρα τὸ σκόρπισε σ' ὅλες τὶς γειτονικὲς βουνοκορφές νὰ τὸ διαλαλήσουν ἀκόμα καὶ στὶς πιὸ ἀλαργινὲς πολιτεῖες...

Δὲν πρόκανε νὰ τελειώσει ἡ βδομάδα καὶ στὶς 18 πρὸς τὶς 19 τοῦ Σεπτέμβρη (1942), στὸ ρέμα τῆς Ρυκάς τ' ἀντάρτικα ντουφέκια πρωτομάτωσαν τὸν τόπο. Κοντὰ τριάντα φασίστες ἀφανίστηκαν. Οἱ Ἴταλοι δὲν χόρτασαν τὴν ἐκδίκησή τους μὲ τὸ κάψιμο τῆς Σεγδίτσας (Προσῆλιο).

Στὶς 29 τοῦ Σεπτέμβρη 1942, περισσότεροι ἀπὸ πεντακόσιοι Ἴταλοί, ξημερώνοντας ἡ 30, μπλοκάρισαν τὴν Καλοσκοπὴ. Εἶχαν ξανάρθει σὲ τοῦτο τὸ χωριό. Στὶς 20 τοῦ Ἰούλη ποὺ ζήτησαν νὰ τοὺς δώσουν ὅ,τι ὅπλα εἶχαν, καὶ στὶς 5 καὶ στὶς 14 Αὐγούστου. Καὶ τὶς τρεῖς φορές φύγαν ἄπραγοι. Τώρα ἦρθαν γι' ἄλλο σκοπό. Νὰ τιμωρήσουν καὶ νὰ ἐκδικηθοῦν τὴ Ρυκά. Πιάσανε ὅλους τοὺς ἄντρες, ἀπὸ δεκάξη ὡς ἐξήντα, καὶ ρίχτηκαν στὴν ἀρπαγὴ. Φεύγοντας τὸ δεινιλὸ πῆραν ὀγδονταεφτά Κουκουβιστιανούς. Τοὺς βάστηξαν τρεῖς μῆνες καὶ τοὺς λευτέρωσαν. Ἀπ' αὐτοὺς ὅλους, στὶς 9 τοῦ Δεκεμβρὸς στὰ Καστέλλια, μαζὶ μ' ἄλλους Ἑλληνες ντουφέκισαν τὸν πρόεδρο τοῦ χωριοῦ, τὸ Λουκά Πριόβολο.

Μὲ τὸν καιρὸ ἡ Κουκουβίστα πῆρε πιά ξεχωριστὴ θέσιν στὴν Ἑθνικὴ μας Ἀντίσταση. Δὲν ἦταν μονάχα ἡ θέσιν πῆς, μὰ καὶ τὸ πιὸ κοντινὸ χωριὸ στὸ «51» χιλιόμετρο, τὸ πιὸ ψηλὸ σημεῖο τοῦ δρόμου τότε Λαμίας — Ἀμφίσσας. Πόσες μάχες δὲ δόθηκαν στὸ 51 χιλιόμετρο!...

Τὸν Ἰούνη 1943, οἱ φασίστες ἀποτόλμησαν «ἐκκαθαριστικὲς ἐπιχειρήσεις» κατὰ τῶν ἀνταρτῶν. Τὸ πάθημά τους στὴν Παύλιαν θὰ θυμοῦνται γιὰ χρόνια οἱ φάλαγγες τοῦ ψευτοκαίσαρα. Στάθηκε τὸ Καπορέτο τους στὴ Ρούμελη. Τὴ μάνια τους τότε ξέσπασαν στὴν πολὺπαθη Κουκουβίστα. Στὶς 4 τοῦ Ἰούνη, στείλανε ἐννιά ἀεροπλάνα καὶ βομβάρδισαν τὸ χωριό. Σὰν τὰ εἶδανε ἀπὸ μακριὰ οἱ κάτοικοι, τρέξανε καὶ φυλαχτήκανε σὲ κάτι θεόχτιστα καταφύγια στὸ βουνό. Γκρεμίστηκαν κάμποσα σπίτια καὶ σκοτώθηκε κι ἡ γριὰ Ν. Τούμπα.

Ὑστερα ἀπὸ ἔξη μῆνες ἡ Καλοσκοπὴ δέχονταν καινούργια ἐπίθεση. Τούτῃ τῇ φορὰ θὰ δοκίμαζε τὴ ναζιστικὴ ἀρπαγὴ.

Στὶς 3 τοῦ Γενάρη στὰ 1944, ἑφτακόσιοι Γερμανοὶ μὲ ὀρειβατικὸ πυροβολικὸ ξεκινᾶνε ἀπ' τὴν περιοχὴ Γραβιάς — Καστέλλια καὶ ἀπ' τὴν Κάνιαν καὶ Ἀἰ Βασίλη τραβᾶνε γιὰ τὴν Κουκουβίστα. Ὁλος ὁ τόπος σκεπασμένος ἀπ' τὸ χιόνι ποὺ μέρες ἐπεφτε ἀδιάκοπα. Καινούργιο ἔσμιγε τὸ παλιὸ κι ἡ κακοκαιρία ὅλο καὶ δυνάμωνε. Θάρρεψαν πῶς οἱ ἀντάρτες ἀπ' τὴν βαρυχειμονιά θὰ εἶχαν ἀποτραβηχτῇ στὰ γειτονοχώρια.

Ἐνα μικρὸ ἀντάρτικο σῶμα προσπάθησε ν' ἀνακόψει τὸ δρόμο τῶν Γερμανῶν στὸ Σκληθρο, μὰ δὲν τὸ κατάφερε. Τὸ ἀπομεσήμερο καταπατήσανε οἱ Ναζὶ τὸ χωριὸ καὶ μὲ μιᾶς πέσανε στὸ πλιάτσικο. Ἀρπάξανε ὅ,τι εἶχαν ἀφήσει οἱ Ἴταλοι ἀπ' τὴν ἄλλη φορὰ. Μείνανε στὶς 3 καὶ στὶς 4 τοῦ Γενάρη. Γιὰ νὰ φυλάξουν τὶς πλάτες τους, εἶχαν βάλει ἀποσπάσματα στὶς θέσεις Σταυρός, Ἀγία Τριάδα καὶ Μάρμαρα. Αὐτὸ δὲν ἦταν σὲ γνώση τῶν ἀνταρτῶν. Ἐτοιμάζονταν δυνάμεις νὰ συναχτοῦν καὶ νὰ χτυπήσουν τοὺς Γερμανοὺς ποὺ γλεντοκοπούσαν μὲ τὰ ἀρπαγμένα.

Ἀπ' τὰ πρῶτα τμήματα ποὺ καταφτάνανε ἦταν ὁ λόχος τοῦ Καλλία ποὺ βρισκόταν στὸ Λιδωρίκι. Χωρὶς νὰ λογαριάσουν πῆν κακοκαιρία καὶ τὴν κούραση, σπεύδανε νὰ προκάνουν. Φτάσανε στὸ Χάνι τοῦ Ζήση καὶ τὸ βράδυ στὸ χωριὸ Πυρρὰ (Γκούρα). Τὸ σχέδιο τοῦ Καλλία

ήταν από ἐδῶ νὰ ἐμποδίσει τὸν ἐχθρὸ νὰ προχωρήσει γιὰ τὸ Μαυρολιθάρι.

Κι' ἐνῶ τὴ νύχτα οἱ Ναζὶ μεθοκοπούσανε καὶ χαίρονταν τὴ Ζέστη πλάϊ στὰ τζάκια, ὁ Καλλίας μὲ τὸ λόχο που ἀγρυπνοῦσε ξεπαγιασμένος, καρτερώντας νὰ χτυπήσει τοὺς Γερμανούς. Μ' αὐτοὶ δὲν τὸ εἶχαν κατὰ νοῦ νὰ κουνήσουν ἀπ' τὴν Κουκουβίστα.

Στὶς 4 τοῦ Γενάρη, ὁ Καλλίας μὲ τὸ λόχο του, παίρνει διαταγὴ νὰ σμίξει μ' ἄλλες ἀντάρτικες δυνάμεις στὶς Βρύζες καὶ νὰ χτυπήσουν τοὺς Γερμανούς.

Παραμονὴ τὰ Φῶτα, 5 τοῦ Γενάρη 1944. Τὸ χιόνι ξαναρχίζει πηχτὸ κι ὁ ἀέρας νὰ τὸ στοιβάξει ὡ καὶ κεῖ. "Ἄλλο δὲν ξεχωρίζει κανεὶς ἀπὸ ὁλόασπρους ὄγκους. Μήτε θράχια μήτε χαμόκλαρα. Κι αὐτὲς οἱ ρεματιές παγωμένες δὲ φαίνονται. Ὁλόγυρα ἔχει ἀπλωθῇ μιὰ παγερὴ γαλήνη πού τὴν κάνει πιὸ ἐντονη τὸ σφύριγμα τοῦ ἀέρα μέσα ἀπ' τὰ χιονισμένα ἐλατοκλώνια. Εἶναι ὁ καιρὸς πού, ὅπως λένε, μονάχα ὁ Χάροντας καβάλλα στὸ μαυράλογο τοῦ γυροφέρνει στὰ καταρράχια...

(συνεχίζεται)

ΕΔΩ ΓΕΛΑΜΕ

Ὁ κ. Φαρμακοτρίφτης...

Αὐτὸ πού γράφω σήμερα δὲν εἶναι ἀνέκδοτο, ἀλλὰ συνέβηκε στ' ἀλήθεια καὶ μὴν γελάτε καὶ ἔχουμε ντράβαλα. "Ἐγινε πρὶν κάμποσα χρόνια μ' ἓνα φαρμακοβιομήχανο — Θεὸς σχωρέστον — ἀλλὰ ὅχι ἀπ' αὐτὸ πού λέω παρακάτω, γιὰ λόγους ὅμως εὐνοήτους τὸ ὄνομά του δὲν γράφεται. Καὶ νὰ τί γίνηκε.

Τὸ τηλέφωνο τῆς γνωστῆς φαρμακοβιομηχανίας τοῦ κ. Φαρμακίδη χτυπάει καὶ ἀπ' τὴν ἄλλῃ ἄκρῃ ζητᾶνε τὸν κ. Φαρμακίδη.

—Μάλιστα. Φαρμακίδης, ναι ὁ ἴδιος σὲ τί μπορῶ νὰ σᾶς ἐξυπηρετήσω;

—Εἶμαστε ἀπὸ τίς κρατικὲς προμήθειες καὶ ἐνδιαφερόμαστε γιὰ μιὰ μεγάλη ποσότητα πουὰρ ὑποκλυσμοῦ (φοῦσκες γιὰ κλύσματα μὲ τὸ συμπάθειο) καὶ θὰ θέλαμε νὰ μάθουμε γιὰ νούμερα, περιεκτικότητα καὶ τιμές.

—Εὐχαρίστως, εὐχαρίστως ἀκοῦστε, ἀρχισε ὁ γερο — φαρμακίδης τὸ νούμερο ἓνα περιέ-

χει 50 γραμμάρια κι' ἔχει 50 δρχ. τὸ νο 5 ἓνα κιλό καὶ κάνει 200 δραχμ. ἔχω καὶ κρεμαστὸ χωράει 3 κιλά καὶ κάνει 250 δραχμ.

—Πολὺ ὠραία, κ. Φαρμακίδη. Αὐτὸ τῶν τριῶν κιλῶν γεμίστε το μὲ νερὸ καὶ σαποῦνι, βάλτε καὶ μισὸ κιλό τζαντζίκι καὶ βάλτε το στὸν.. πωπὼ σας.

Σύξυλος ἔμεινε ὁ κ. Φαρμακίδης καὶ μόνο πού δὲν τοῦρθε κόλπος καθὼς τοῦπεσε τὸ ἀκουστικὸ καὶ ἐνοιωσε ἓνα σφίξιμο. "Ἄκου κεῖ γέρο ἄνθρωπο νὰ μοῦ ποῦν νὰ τὸ βάλω τὸ κλύσμα στὸν ἐαυτὸ μου καὶ μὲ τζαντζίκι.

Εἶπε ἄι στὸ διάολο, ἔβρισε κάμποσο ἀκόμα ἤπιε τὸ ἡρεμιστικὸ του καὶ σὲ μισὴ ὥρα τὸ ἐπεισώδιο ξεχάστηκε. Σὲ λίγο ξανά τὸ τηλέφωνο. Ἦρμος καὶ καλομίλητος ὁ κ. Φαρμακίδης ἀπάντησε μὲ ἓνα εὐγενικὸ ἐμπρός.

—κ. Φαρμακίδη ἦρθε ἡ φωνὴ ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μεριά, εἶμαι ὁ ἀστυνομικὸς Εὐθυμίου τῆς ἀσφάλειας τοῦ ΟΤΕ. Πολλοὶ μᾶς κάνουν παράπονα ὅτι κάποιος ἀναιδὴς κάνει φάρσες στοὺς φαρμακοποιούς καὶ τοὺς θρίζει ἄσχημα. Μήπως πῆραν καὶ ἐσᾶς;

—Ναι κ. Ἀστυνομικέ, καὶ μένα μὲ πῆρε ὁ παληάνθρωπος.

—Καὶ τί σᾶς εἶπε κ. Φαρμακίδη.

—"Ἄκου βρὲ παιδάκι μου, ἀφοῦ μοῦ εἶπε ὅτι εἶναι ἀπὸ τίς κρατικὲς προμήθειες μοῦ ζήτησε νὰ τοῦ πῶ νούμερα, τιμές καὶ περιεκτικότητα στὰ κλύσματα. Ἀφοῦ λοιπὸν τοῦ τὰ εἶπα ὅλα καὶ ἔφτασα στὸ κρεμαστὸ πού πιάνει τρία κιλά μοῦ λέει, νὰ τὸ γεμίσω νερὸ, σαποῦνι καὶ τζαντζίκι καὶ νὰ τὸ βάλω γέρος ἄνθρωπος ἀπὸ πίσω μου... "Ὅλα καλὰ βρὲ παιδάκι μου ἐκεῖνο τὸ τζαντζίκι τί τῶθελε νὰ μοῦ τὸ πεί, γέρος ἄνθρωπος κι' ἔχω καὶ αἱμορροΐδες ἔγινα ἔξω φρενῶν, τὸν παληάνθρωπο...

—Καλὰ μὴν ἐκνευρίζετε κ. Φαρμακίδη, ἡρεμεῖστε. Πόση ὥρα πέρασε ἀπὸ τότε;

—Περίπου μιά ὥρα κ. Ἀστυνόμε καὶ κάτι λεπτά.

—"Ε! τότε κ. Φαρμακίδη βγάλτο μὴν τὸ ἀφήνεις ἄλλο καὶ σὲ πειράξει, ἐλπίζω τὸ τζαντζίκι νὰ σὲ ὠφέλησε στὰ νεφρά, καὶ ποῦσαι μὴν ἀνησυχεῖς θὰ τὸν πιάσουμε γρήγορα, καὶ τοῦκλεισε τὸ τηλέφωνο.

—Ξερός ἔπεσε ὁ κ. Φαρμακοτρίφτης καὶ τὸν τρέχανε στὶς πρῶτες βοήθειες. Καὶ μὴ γελάτε. Βέβαια τώρα δὲν ὑπάρχουν κλύσματα ἀλλὰ «ὑπόθετα» ἀλλὰ νὰ φυλάγεστε ἀπ' τὸ τζαντζίκι.

Γ. Ν. ΠΡΙΟΒΟΛΟΣ

νεα γενια

“Όσοι κατακρίνουν τὰ νέα παιδιά τοῦ χωριοῦ ἀσφαλῶς θρίσκονται μακριὰ ἀπ’ τὴν πραγματικότητα. Ὅπωςδήποτε υπάρχουν καὶ ἐξαιρέσεις ποὺ δημιουργοῦν κακὲς ἐντυπώσεις, ἀλλὰ στὴν πλειοψηφία οἱ νέοι τοῦ χωριοῦ μας ἀερίζουν πραγματικά καὶ ἔχουν θέληση καὶ διάθεση νὰ προσφέρουν.

Τὸ Δελτίο πάντα κοντὰ στὰ νεῖα, μὲ χαρὰ σήμερα παρουσιάζει τὶς ωραίες φιλοδοξίες τῶν παιδιῶν γιὰ τὸ καλοκαίρι ὅπως μᾶς τὶς ἀνέλυσε μιὰ ομάδα παιδιῶν ποὺ ἔφτασαν στὸ γραφεῖο. Καὶ νὰ τί πρόκειται νὰ γίνει..

“Ἐκθεση φωτογραφίας

Πολλὰ παιδιά ἀσχολοῦνται μὲ τὴ φωτογραφία. Ἀνάμεσα δὲ σ’ αὐτὰ καὶ δύο-τρία μὲ τεράστιες δυνατότητες καὶ μὲ Ζηλευτὴ ἐπιτυχία. Πέρυσι ἐγίνε μιὰ προσπάθεια γιὰ μιὰ ἔκθεση στὸ Πνευματικὸ Κέντρο. Φέτος μᾶς εἶπαν ὅτι οἱ προσπάθειές τους ἐντάθηκαν καὶ θὰ δοῦμε πραγματικά κάτι τὸ ἐκπληκτικό. Εἴμαστε σίγουροι ὅτι ἡ προσπάθεια θὰ πετύχει.

Προβολὴ ταινιῶν

Γίνεται μιὰ μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ ἐξευρεθῇ μηχανὴ προβολῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν τοὺς καλοκαιρινούς μῆνες. Ἦδη σὲ ἐπαφὴ ποὺ εἶχαν τὰ παιδιά μὲ τὴ λέσχη Γραβιάς συμφωνήθηκε νὰ τοὺς χορηγήσουν διάφορες ταινίες. Λεῖπει ὅμως ἡ μηχανὴ προβολῆς. Ἐλπίζουμε ὅτι καὶ τὸ ἐμπόδιο αὐτὸ θὰ ξεπεραστῇ.

Θεατρικὴ παράσταση

Αὐτὸ εἶναι τὸ κάτι ἄλλο. Τὰ παιδιά ἀποφάσισαν νὰ μᾶς ψυχαγωγήσουν μὲ τὴ δική τους παράσταση. Ἕνα ἔργο δύσκολο, ἀλλὰ ὄχι ἀκατόρθωτο καὶ μιὰ τέτοια ἐνέργεια θὰ ἀποτελέσει σταθμὸ γιὰ τὰ χρονικά τοῦ χωριοῦ. Ἦδη γίνονται ἐνέργειες γιὰ νὰ ἐπιλεχτεῖ ἓνα ἔργο κατάλληλο καὶ κατανοητό. Πραγματικά θὰ εἶναι κάτι

καταπληκτικό, τὸ συντονισμό ἀνέλαβε προσωπικὰ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου. Εὐχόμαστε ὁλοκλήρωση καὶ κάθε ἐπιτυχία.

“Ἄλλες ἐκδηλώσεις

— Ἀπὸ τώρα καὶ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὸν Κώστα Λεβέντη γίνεται προετοιμασία γιὰ ἀθλητικούς ἀγῶνες στὸ πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Αὐγούστου ὥστε νὰ γίνει μιὰ ὁργανωμένη καὶ ωραία προσπάθεια ὄχι μόνο μὲ νέους ἀλλὰ καὶ μὲ ἡλικιωμένους.

— Γίνεται προσπάθεια ἐπίσης γιὰ παρουσίαση διαφόρων πολιτιστικῶν καὶ κοινωνικῶν θεμάτων στὸ πνευματικὸ κέντρο, καὶ ἔκθεση εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης. Στὴν προσπάθεια αὕτη παρακαλοῦνται οἱ συγχωριανοὶ νὰ βοηθήσουν προσφέροντας ὅτι παλὴ ἔχει ὁ καθένας καὶ θὰ τὸ ξαναπάρει πίσω.

— Ἀποφασίστηκε ἀπὸ τὰ παιδιά νὰ δημιουργηθοῦν συνεργεῖα καθαριότητας ποὺ θὰ φροντίζουν γιὰ τὴν αἰσθητικὴ ὅλων τῶν δημοσίων χώρων τοῦ χωριοῦ.

Αἴτηματα τῶν νέων

Πέρα ἀπὸ τὴν ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ συνδρομὴ γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν πάρα πάνω στόχων τὰ παιδιά ζήτησαν ἀπὸ τὸ Δελτίο νὰ καταστήσει γνωστὰ τὰ παρακάτω αἰτήματά τους, τόσο στὸν Πρόεδρο τοῦ χωριοῦ ὅσο καὶ στὸν Σύνδεσμο.

1. Ἡ ἐγκατάσταση ἐνὸς φορητοῦ φιλλέ γιὰ βόλλεϋ στὴν ἄκρῃ τῆς πλατείας ὥστε νὰ ἀπασχολεῖται μιὰ ομάδα μικρῶν καὶ μεγάλων παιδιῶν καὶ νὰ ἀποφεύγεται τόσο τὸ ποδόσφαιρο ἀπὸ τὴν πλατεῖα ὅσο γιὰ νὰ γίνεται καὶ ἀποσυμφόρηση τοῦ πνευματικοῦ κέντρου.

2. Ἡ ἐγκατάσταση δοχείων ἀπορριμμάτων στοὺς κοινόχρηστους χώρους ὥστε νὰ μὴν πετάει ὁ καθένας ὅτι δῆποτε καὶ ὅπου θέλει.

3. Ἡ διαμόρφωση τοῦ γηπέδου τοῦ χωριοῦ στὸ Σταυρὸ ὥστε νὰ μποροῦν νὰ ἀθλοῦνται καὶ νὰ μὴν καταφεύγουν στὶς βρίζες.

Στὰ πάρα πάνω θέματα τὸ Δελτίο προτείνει

1. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου νὰ προβεῖ στὴν ἀγορὰ φιλλέ γιὰ βόλλεϋ μὲ δικές του δαπάνες καὶ νὰ ἀναθέσει ὑπεύθυνα τὴ φύλαξη καὶ λειτουργία του σὲ δύο ἄτομα.

2. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συλλόγου νὰ προβῇ στὴν ἀγορὰ καλαθιῶν γιὰ τὰ ἀπορρίμματα.

3. Ὁ πρόεδρος τοῦ χωριοῦ νὰ φροντίσῃ ὥστε νὰ πάει ἓνα μηχανήμα (γκρέιντερ) στὸ γή-

πεδο να τὸ ισιώσει καὶ νὰ τὸ διαρρυθμίσει κα-
κάλληλα.

Ἐλπίζουμε ὅτι εἶναι μικρὲς ἀπαιτήσεις καὶ
σύντομα θὰ ἐκπληρωθοῦν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Νέες καὶ νέοι τοῦ χωριοῦ.

Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου μας βρίσκεται καὶ
θὰ βρίσκεται στὸ πλευρό σας, ἔτοιμο νὰ βοηθή-
σει στὴ λύση κάθε προβλήματός σας καὶ νὰ ἐκ-
πληρώσει μὲ τὸν καλλίτερο δυνατό τρόπο τίς
λογικὲς ἐπιθυμίες σας. Οἱ πάρα πάνω σχεδιασ-
μοί σας γιὰ τὸ καλοκαίρι μᾶς βρίσκουν ὄχι μό-
νο ἀπόλυτα σύμφωνους ἀλλὰ ἔτοιμους νὰ βοη-
θήσουμε μὲ κάθε τρόπο. Τὸ γραφεῖο τοῦ Συν-
δέσμου εἶναι στὴ διάθεσή σας γιὰ κάθε πρόβλη-
ματισμό μας, γιὰ συναντήσεις, γιὰ ἐργασία γιὰ
ὅτι δήποτε. Ἐλᾶτε κοντά μας καὶ μαζί νὰ προ-
σφέρουμε στὸ χωριὸ ὅτι γίνεται καλλίτερο. Ἐ-
σεῖς εἴστε οἱ αὐριανοὶ φορεῖς καὶ συνεχιστὲς τῆς
Κουκουβίστας. Ἐμπρὸς μαζί νὰ κάνουμε τοὺς
στόχους πραγματικότητα.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο

ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ

(Ἀπορρύπανση τοῦ χώρου καὶ τῆς Ἱστορίας)

Φαίνεται πὼς ἔφτασε τὸ πλήρωμα τοῦ χρό-
νου καὶ οἱ νεκροὶ ἤρωες θὰ τιμηθοῦν. Μιά σύμ-
πτωση φέρνει τὸ ἴδιο θέμα (Ἁγία Τριάδα Κα-
λοσκοπῆς) τὸν ἴδιο καιρὸ (Γενάρης - Φλεβάρης
1982) στὶς στῆλες δύο ἐντύπων (Κουκουβίστα
καὶ ΑΛΛΑΓΗ τῆς Φωκίδας).

Στὴν «Κουκουβίστα», ὄργανο τῆς Καλοσκο-
πῆς, διαβάσαμε ἐπιστολὴ «Νέων τοῦ διαμαρτύ-
ρονται γιὰ τὴ ρύπανση τῆς περιοχῆς τῆς Ἁγίας
Τριάδας, ἀπὸ μερικοὺς κακοὺς κατασκευαστὲς
ποὺ πλένονται στὴ βρυσούλα καὶ σκορπᾶνε χαρ-
τιά καὶ ἀποφάγια.

Ἀκολουθεῖ ἀπολογητικὴ σημείωση τοῦ Συν-
δέσμου τῶν χωριανῶν ποὺ ὑπόσχονται «νὰ φρον-
τίσουν νὰ εἰδοποιήσουν» τὴν Κοινοτικὴ Ἀρχὴ
«διὰ τὰ περαιτέρω» καὶ σὲ συνέχεια σὲ ἄλλη σε-
λίδι, σὲ κείμενο τοῦ ὑπογράφοντος «Συμβου-
λὲς κι σ'χαρίκια» σὲ μιὰ παράγραφο, προβάλ-

λω —γιὰ πολλοστὴ φορὰ— τὴν (σκόπιμη ἢ ὄχι
ἄσχετη) ἀμέλεια κάθε ὑπεύθυνου φορέα ἐπίση-
μου ἢ ἀνεπίσημου γιὰ τὴν ἀπορρύπανση τῆς
ἱστορίας τῆς περιοχῆς αὐτῆς ποὺ ἔχει νὰ μολο-
γήσει ἓνα ἀπὸ τὰ ἡρωϊκότερα κατορθώματα τῆς
Ἑθνικῆς Ἀντίστασης 41 - 44.

Τὸ τί ἔγινε στὶς πρῶτες μέρες τοῦ 1944
στὴν Ἁγία Τριάδα τῆς Καλοσκοπῆς, κατὰ σύμ-
πτωση ἄρχισε νὰ τὸ γράφει ὁ Κουκουβιστιανὸς
καὶ ἀπὸ τοὺς λίγους ἐπιζήσαντες ἐκείνης τῆς
σφαγῆς Γιάννης Ἀχλαδᾶς, στὴν ἐφημερίδα
«ΑΛΛΑΓΗ» τῆς Φωκίδας.

Μὲ λύπη θὰ κάνω μιὰ παρατήρηση ποὺ ἀ-
πευθύνεται ὄχι τόσο στοὺς διαμαρτυρόμενους
«Νέους τοῦ χωριοῦ», ποὺ στὴν πραγματικότητα
εἶναι «Νέοι Κουκουβιστιανοὶ στὴν καταγωγή ποὺ
παραθερίζουν στὸ χωριό», ὅσο στοὺς μὴ νέους,
τοὺς μεγαλύτερους ποὺ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς Ζοῦ-
σαν ἐκείνον τὸν καιρὸ στὸ χωριὸ καὶ ἴσως με-
ρικοὶ νὰ πῆραν καὶ μέρος στὴ μάχη.

Πέτυχαν οἱ «Νέοι» τὴν ἱδρυση στὴν Κου-
κουβίστα, ἐνὸς «Πνευματικοῦ Κέντρου» (τίτλος
πολὺ βαρὺς ποὺ ἀπαιτεῖ κότσια). Ἡ δράση αὐ-
τοῦ τοῦ «Πνευματικοῦ Κέντρου» εἶναι μερικὲς
ἀθλοπαιδιές (ποδόσφαιρο, δρόμοι ταχύτητας, ἀ-
νάβαση στὰ βουνὰ πολλές φορές μὲ τὸ αὐτοκί-
νητο τοῦ μπαμπᾶ καὶ ὄχι μὲ τὰ δικά τους πόδια
κλπ.). Πῆγαν ἐκδρομὲς καὶ στὴν Ἁγία Τριάδα.
Θύμωσαν γιὰ τὴ ρύπανση ποὺ ἔκαναν ἄλλοι. Ἴ-
σως, μαζί μὲ τὴ διαμαρτυρία τους, θὰ ἦταν προ-
τιμότερο νὰ πιάναν μερικὰ κλαριά καὶ νὰ καθά-
ριζαν τὸν τόπο.

Ὅμως, ὁ τόπος αὐτὸς δὲν ἔχει τὴν ἀνάγκη
μὲν οὐδέποτε τέτοιας καθαριότητος. Ζητάει τὴν κά-
θαρη τῆς μνήμης. Τὴν ἀποκατάσταση τῆς ἱστο-
ρίας, τοῦ μεγαλειώδους γεγονότος τοῦ ὅτι οἱ
ἀντάρτες νίκησαν νίκην μεγάλην δίνοντας στοὺς
καταχτητὲς τὸ γερὸ «τάγιο» πέρνοντάς τους
φαλάγγι μέσα στὰ χιόνια καὶ πού, ἂν δὲν με-
θοῦσαν οἱ δικοὶ μας ἀπὸ τὴ νίκη, ἴσως δὲν θὰ
κλαίγαμε τὸ χαμὸ τῶσων παλληκαριῶν.

Ἄν ὑποθέσουμε ὅτι οἱ «Νέοι» δὲν ἤξεραν
τὴν ἱερότητα τοῦ χώρου, θὰ φταῖνε οἱ κάποιοι
ἀρμόδιοι, ἐπίσημοι ἢ ἀνεπίσημοι ποὺ σαράντα
χρόνια τώρα ἄφησαν τὴ λαμπρὴ αὐτὴ σελίδα τῆς
ἱστορίας τοῦ χωριοῦ καὶ τοῦ ἀγῶνα, ν' ἀρχίσει
νὰ ξεθωριάζει γιὰ τοὺς παλιούς καὶ ν' ἀγνοεῖ-
ται ἀπὸ τοὺς νεώτερους.

Ἐ! ὄχι. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γίνεи ποτέ.
Κανεῖς δὲν εἶναι ἄξιος νὰ λερῶσει οὔτε τὸν τό-
πο, οὔτε τὴν ἱστορία. Καὶ ἂν βρεθῆκαν θρώμικα

χέρια νὰ χαλάσουν τὸ ὑποτυπῶδες ἔστω μνημοῦρι στὴν Ἁγία Τριάδα, ἔπρεπε τὴν ἴδια στιγμή πού ἐγινε ἀντιληπτὴ ἡ βεβήλωση νὰ ξαναστηθεῖ καὶ καλλιτέρο καὶ μὲ ὅλες τὶς τιμές ἓνα καλλιμάρμαρο μνημεῖο.

Τὰ βρώμικα χέρια τᾶχουν αὐτοὶ πού ἔχουν τὶς βρώμικες καρδιές κι' αὐτούς, πού μετριοῦνται στὰ δάχτυλα τοῦ ἐνός χεριοῦ, τοὺς ξέρουμε ὅλοι.

Λέτε ὅτι θὰ τοὺς ἀφήσουμε νὰ γίνει τὸ δικό τους;

Αὐτὰ πρὸς γνῶσιν πάσης Ἀρχῆς.

ΕΥΘ. ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

Υ.Γ. Ἐπειδὴ κατὰ κάποιο τρόπο, ἔμμεσο, πῆρε μέρος καὶ ὁ ὑπογράφων στὸ «ἐπεισόδιο» τῆς 4.1.44 στὴν Ἁγία Τριάδα (ὑπηρετοῦσα τότε σταθμάρχης τῶν ΣΕΚ στὸ σταθμὸ τοῦ Ἐλευθεροχωρίου), μόλις τελειώσει τὴν ἀφήγησή του ὁ Μῆτσος Ἀχλαδᾶς στὴν «ΑΛΛΑΓΗ», ἐλπίζω νὰ φιλοξενηθοῦν μερικά κομμάτια ἀπὸ τὸ προσωπικό μου «Ἡμερολόγιο» ὥστε νὰ δοθεῖ ἡ εὐκαιρία νὰ μαθευτεῖ καὶ ἡ συμβολὴ τῶν σιδηροδρομικῶν στὸν Ἀγῶνα τῆς Ἀντίστασης 41 - 44.

Ε. Μ.

ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΣ ΠΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΝ

Κίνητρα

Πρὸ ἡμερῶν δημοσιεύτηκαν στὸν ἡμερήσιο τύπο τὰ κίνητρα πού θεσμοθέτησε καὶ παρέχει ἡ Κυβέρνηση σὲ κάθε Ἕλληνα ἐνδιαφερόμενο γιὰ τὴ δημιουργία ξενοδοχειακῶν τουριστικῶν μονάδων, βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἀλλὰ καὶ ἀγροτοκτηνοτροφικῶν.

Μὲ μιὰ σύντομη ματιὰ διαπιστώσαμε ὅτι γιὰ πρώτη φορά δίνονται τόσες δυνατότητες καὶ τόσο μεγάλες ἐπιχορηγήσεις, ἀληθινὰ μοναδικές γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν οἱ πάρα πάνω τομεῖς. Τὸ χωριό μας προσφέρεται τουλάχιστον γιὰ τουριστικές μονάδες καὶ ἀγροτοκτηνοτροφικές. Οἱ προϋποθέσεις εἶναι ἄριστες, ἄνθρωποι χρειάζονται νὰ βρεθοῦν γιὰ νὰ τὶς ἐκμεταλλεῖται καὶ ἀξιοποιήσουν.

Καλοριφέρ

Στὰ τελευταῖα μέτρα πού ἔλαβε ἡ Κυβέρνηση πέρα ἀπ' τὴ μείωση τῆς τιμῆς τοῦ ἡλεκτρι-

κοῦ ρεύματος στοὺς ἀγρότες εἶναι καὶ ἡ παροχὴ χαμηλότοκου καὶ μακροχρόνιου δανείου μέχρι 100.000 δραχμές γιὰ τὴν τοποθέτηση καλοριφέρ στὶς ἀγροτικές κατοικίες πού θὰ λειτουργεῖ μὲ καυσόξυλα. Τοῦτο τὸ μέτρο πέρα ἀπ' τὴ λύση τοῦ ἐνεργειακοῦ θὰ προσφέρει καὶ ζέστη ἀλλὰ καὶ ζεστό νερὸ στὰ σπίτια πού θὰ τὸ τοποθετήσουν.

Ἐπισκευές σεισμόπληκτων σπιτιῶν

Μὲ τελευταία ἀπόφαση ἡ Κυβέρνηση θὰ ἐνισχύσει ὅλους τοὺς σεισμόπληκτους τῆς τελευταίας εἰκοσαετίας ὥστε νὰ λυθεῖ τὸ πρόβλημα τῶν ἀστέγων καὶ τῶν ἐπικίνδυνων ἐτοιμόρροπων κτισμάτων. Στὶς σεισμόπληκτες περιοχές περιλαμβάνεται καὶ ὁ νόμος μας. Πιστεύουμε δὲ ὅτι κάποια πρόνοια θὰ λαμβάνεται καὶ γιὰ τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ πού ἔπαθαν ζημιές ἀπ' τὴν περυσινὴ κατολίσθηση.

Ἀσφαλτόστρωση δρόμου

Τὸ Δελτίο βρίσκεται στὴν εὐχάριστη θέση νὰ ἀνακοινώσει τὸ σπουδαῖο νέο. Στὸ πρόγραμμα δημοσίων Ἐπενδύσεων πού Ὑπουργεῖο Δημοσίων ἔργων γιὰ τὸ 1982 περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀσφαλτόστρωση μέσα στὸ 1982 τοῦ δρόμου 51 χιλ. — Καλοσκοπή. Τὸ εὐχάριστο νέο πληροφορήθηκε ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ βουλευτῆ μας Κώστα Μπακογιάννη καὶ τὸ εἶδαμε γραμμένο στὸν προϋπολογισμό τῆς Βουλῆς. Γιὰ νὰ δοῦμε τέλος πάντων μήπως ἦρθε ὁ καιρὸς νὰ δεῖ καὶ ἡ Καλοσκοπὴ ἓνα δρόμο τῆς προκοπῆς.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΑ ΣΧΕΔΙΑ

Βέβαια τὸ νὰ κάνει κάποιος σχέδια καὶ ὄνειρα εἶναι καλὸ πρᾶγμα, ἀρκεῖ νὰ γίνονται πραγματικότητες. Ἔτσι καὶ τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου μας ἴσως καμμιά φορά νὰ μένει σὲ προγραμματισμούς καὶ ἡ πραγματοποίησή νὰ μένει στὸ κενό, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν σημαίνει ὅτι πρέπει νὰ σταματᾶμε. Γιὰ τὸ φετεινὸ καλοκαίρι καὶ γιὰ τὸ πρῶτο 15ῆμερο τοῦ Αὐγούστου ἔχουμε κάνει ὡραία σχέδια. Ἡ πραγματοποίησή τους ὅμως κατὰ τὸ μεγαλύτερο μέρος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴ συμμετοχὴ τῶν συγχωριανῶν. Νὰ τι ἔχουμε σὰν καλοκαιρινούς στόχους.

1. Θεατρική παράσταση με τὸν Φοῖβο

"Ἦδη καὶ φέτος ὁ ἐκλεκτός μας Φοῖβος μετὶ τὸ θιάσὸ του θὰ δώσει ξανὰ παράσταση στὸ χωριό μας μετ' ἔργο πού πρόκειται νὰ ἀνεβάσει αὐτὲς τίς μέρες στὴν Ἀθήνα. "Ετσι θὰ ἔχουμε ὅλοι τὴν εὐκαιρία νὰ χορτάσουμε τὸν καλλιτέχνη μας ἀπὸ κοντὰ καὶ νὰ ζήσουμε στιγμὲς ἀνείπωτης χαρᾶς καὶ συγκίνησης.

3. Ἀθλητικὲς καὶ ἐκπολιτιστικὲς ἐκδηλώσεις

Τὰ νέα παιδιά σὲ συνεργασία μετὶ τὸ Σύνδεσμο ἀποφάσισαν νὰ ἀνεβάσουν ἓνα ἔργο γύρω στὶς 15 Αὐγούστου σὲ μιὰ προσπάθεια νὰ συμβάλλουν στὴν ψυχαγωγία, ἀλλὰ κάνοντας μιὰ ἀρχή καὶ γιὰ μελλοντικὴ καθιέρωση κάθε καλοκαίρι. Σύντομα θὰ γίνουν γνωστὲς λεπτομέρειες.

4. Διαγωνισμὸς τραγουδιοῦ

"Ὅπως γράφουμε καὶ στὴ στήλη τῶν νέων πρόκειται νὰ γίνῃ μιὰ σειρά ἀπὸ ἀγωνίσματα. Τὸ Δ.Σ. θὰ ἀναλάβῃ τὴν ὅλη ὀργάνωση καὶ θὰ ἀθλοθετήσῃ ἐπαθλα γιὰ τοὺς νικητὲς.

Τοῦτο εἶναι ἓνα σχέδιο ὡραῖο ἀλλὰ λιγάκι δύσκολο. Σκεφθήκαμε νὰ συγκεντρωθοῦν ὅλοι οἱ ὀργανοπαῖχτες τοῦ χωριοῦ κάποιο βράδυ στὴν πλατεία καὶ νὰ μᾶς διασκεδάσουν μετὰ τὰ ὄργανά τους. Παράλληλα νὰ γίνῃ διαγωνισμὸς τραγουδιοῦ μετ' ὅσους θέλουν νὰ πάρουν μέρος. Σ' αὐτὸ περιμένουμε νὰ μᾶς ἀπαντήσουν οἱ συγχωριανοὶ ὀργανοπαῖχτες, Γιάννης Τριανταφύλλου, Γιώργος Λευκαδίτης, Γιάννης Γκαβαλίνης, Γιάννης Πασσαλῆς καὶ Γιώργος Λουκόπουλος καὶ κάθε ἄλλος πού ἐνδιαφέρεται νὰ τραγουδήσῃ.

5. Ἐκθεση ζωγραφικῆς

Πληροφορηθήκαμε ὅτι ὁ συγχωριανὸς ζωγράφος Λάμπρος Ἀχλαδᾶς θέλησε νὰ κάνει ἐκθεση ζωγραφικῆς στὸ πνευματικὸ κέντρο. Καλοῦμε τὸν ἐκλεκτὸ Λάμπρο νὰ ἐπικοινωνήσῃ μαζί μας καὶ νὰ πετύχουμε πραγματικὰ αὐτὸ τὸ σκοπὸ γιατί θάχουμε τὴν εὐκαιρία νὰ θαυμάσουμε ἀπὸ κοντὰ τὰ ἔργα του καὶ πῶς πολὺ ὅσα ἔχουν σὰν θέμα τὸ χωριό μας.

Αὐτὲς εἶναι οἱ βασικώτερες ἐπιδιώξεις μας. Βοηθεῖστε ὥστε μαζί νὰ τίς πραγματοποιήσουμε.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Ἀγαπητὴ Κουκουβίστα

Ἡ Πολιτεία ἀναγνώρισε τὴν Ἐθνικὴ Ἀντίσταση κι' ἐμεῖς, νομίζω, πὼς μείναμε πολὺ πίσω.

Στὰ δύσκολα χρόνια τῆς κατοχῆς καὶ τῆς ἀντίστασης τὸ χωριό μας τίμησε ὄχι μόνον μετὰ τὴν παρουσία του, μὰ μετὰ θυσίες καὶ αἷμα τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐλευθερίας.

Στὰ γύρω βουνά, στὴν Ἀγία Τριάδα, στὸ χωριό, πολλοὶ συγχωριανοί, φίλοι, συγγενεῖς, συναγωνιστὲς, μετὰ τὸν θάνατό τους βοήθησαν κι' αὐτοί, μαζί μετὰ τόσους ἄλλους, νὰ ζοῦμε σήμερον ἐμεῖς ἐλεύθερα.

Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὰ παλληκάρια στὴν Ἀγία Τριάδα, τοὺς ἄλλους συγχωριανούς καὶ κυρίως τὸν Λουκά Πριόβολο πού προτίμησε τὸ ἐκτελεστικὸ ἀπόσπασμα, παρὰ νὰ ἐνοχοποιήσῃ ἄλλους συγχωριανούς κρατούμενους στὰ στρατόπεδα τῆς Λειβαδιᾶς καὶ τῆς Θήβας. Ναὶ θάνατο κι' ὁχι ἀτίμωση!

Κι' ἐμεῖς τί κάναμε; Ἀπλὰ ξεχάσαμε... Ξεχάσαμε γρήγορα. Μάθαμε νὰ ζοῦμε καὶ νὰ συλλογιόμαστε ἐλεύθερα (τὰ στομάχια μας) καὶ προσπεράσαμε.

Θάψαμε βαθειὰ στὰ σκοτάδια τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, ὅλους αὐτούς. Τοὺς ἀναφέρουμε πότε — πότε στὰ πεταχτά καὶ γιὰ λίγο καὶ δὲν κάνομε τίποτε γιὰ νὰ τοὺς τιμήσουμε μὰ καὶ νὰ θυμίσουμε στοὺς νεώτερους ὅλους αὐτούς πού κάποτε χάθηκαν, τὸν σκοπὸ καὶ τὸ νόημα τῆς θυσίας τους.

Προτείνω λοιπὸν νὰ στηθῇ ἓνα ἀπλὸ μνημεῖο, μιὰ πλάκα μετὰ τὰ ὀνόματα τῶν πεσόντων στὴν Ἀγία Τριάδα, ἢ καλύτερα στὴ διασταύρωση τῆς Βλαχόστρατας μετὰ τὸν ὁμαξωτὸ δρόμο.

Ἐνδεῖξιν τιμῆς γιὰ τοὺς νεκρούς καὶ φωτεινὸ σημάδι γιὰ τοὺς νεώτερους.

Ἀκόμη, ἂν εἶναι δυνατό (σύλλογος καὶ πρόεδρος ἂς μεριμνήσουν) ἓνας δρόμος τοῦ χωριοῦ νὰ γίνῃ ὁδὸς Χ. Πριόβολου καὶ ἡ κεντρικὴ πλατεία τοῦ χωριοῦ, Πλατεία Ἐθνικῆς Ἀντίστασης καὶ σὰν ἐνδεῖξιν τιμῆς στὴν Ἐθνικὴ Ἀντίσταση γενικώτερα, καὶ εἰδικότερα σ' αὐτοὺς πού στὸν συγκεκριμένον χώρον τῆς πλατείας συγκεντρώνονταν καὶ ἐξορμοῦσαν ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ.

Εὐχαριστῶ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΚΟΥΒΑΛΑΣ

"Εγραψα τὸ παρὸν σημείωμα ὄχι σὰν σύμβουλος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἀλλὰ σὰν ἀπλὸς Καλοσκοπίτης, ἀνεπηρέαστα καὶ χωρὶς σκοπιμότητες. Δοκιμάζοντας βαθιὰ συγκίνηση κι' ἀνείπωτη χαρὰ ἀπὸ τὴν ἐντυπωσιακὴ καὶ ἐπιτυχημένη ἐκείνη κοσμοσυρροὴ τῶν συγχωριανῶν καὶ φίλων στὸ κέντρο «ΚΑΛΥΒΑ» γιὰ τὸν ἐτήσιο χορὸ μας, αἰσθάνομαι τὴν ὑποχρέωση νὰ εὐχαριστήσω καὶ νὰ συγχαρῶ τὸν κ. Κώστα Βλάχο (πρόεδρο τοῦ Δ.Σ.) διὰ τὴν φιλεργατικότητα καὶ ἀπεριόριστη δραστηριότητά του, καθὼς καὶ ὅλους τοὺς συνεργάτες του ποὺ συνέβαλλαν χωρὶς νὰ φεισθοῦν κόπων καὶ χρόνου προσφέροντας μὲ ἀξιοθαύμαστο ζῆλο καὶ θέρμη τίς πολὺτιμες ὑπηρεσίες τους διὰ τὴν διοργάνωση τῆς χαρούμενης γιορταστικῆς ἐκδήλωσης.

Στὴν πανηγυρικὴ ἐκείνη συγκέντρωση, ὅπου ἡ προσέλευση ἦταν αὐθόρμητη καὶ ἀθρόα, ἐπικράτησε φιλικὴ ὅσο καὶ ἐγκάρδια ἀτμόσφαιρα, πηγαία διάθεση καὶ ἀνεξάντλητο κέφι, στὴν ὁποία διασκέδασαν οἱ προσκαλεσμένοι μας Καλοσκοπίτες ξεχνώντας, γιὰ ἓνα βράδυ τουλάχιστο, ἔγνοιες, σκοτοῦρες, καὶ προβλήματα. Ἐξ ἴσου πρέπει νὰ εὐχαριστήσω τὴ Διεύθυνση τοῦ κέντρου διὰ τὸ ποικίλο καὶ διασκεδαστικὸ του πρόγραμμα ποὺ κατενθούσασε τοὺς γιορταστὲς, καθὼς καὶ διὰ τὴν ἀφογο συμπεριφορὰ καὶ ὑποδειγματικὴ προθυμία τοῦ προσωπικοῦ του.

Ἐπίσης συγχαίρω ἰδιαίτερος τὸ Γιώργο Π. Βλάχο (ἀδελφὸ τοῦ προέδρου μας) διὰ τὴν πολιτισμένη καὶ τόσο σημαντικὴ χειρονομία που, προσφέροντας τὴν τηλεόραση ποὺ κέρδισε στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ χωριοῦ μας διὰ νὰ ψυχαγωγῶνται οἱ νέοι. Ὅμοίως θέλω μὲ τὴ παρούσα μου νὰ εὐχαριστήσω, τοὺς παρακάτω ἀναφερομένους διὰ τὰ ἀπέραντα εὐγενικά τους αἰσθήματα, ποὺ ἀπλόχερα καὶ τόσο φιλότιμα προσέφεραν δῶρα, διὰ νὰ διατεθοῦν στοὺς γιορταστὲς κατὰ τὴν κλήρωση τοῦ λαχείου μας Κ. Ν. Κόλλιαν, Ἀθ. Ν. Μαλεβίτην Ἐταιρία «Ἀποστόλου», Μαργαρίτα Κουκουτσάκη, κ. Ε. Σιαφάκα, Μιχάλη Παπαδόπουλο, καθὼς καὶ ὅλους ἐκείνους ποὺ εἶχαν τὴν εὐγενῆ καλωσύνη νὰ προσφέρουν δῶρα.

Θὰ ἦταν παράλειψη ἐκ μέρους μου, ἂν δὲν ἐπεσήμαινα στὴ παρούσα μου τὴ φανερὴ ὅσο καὶ ἐκδηλῆ ἀπήχηση ποὺ εἶχε ἡ ἀπουσία πῶν συγγενῶν τῶν προσφάτως θανόντων, καὶ προπαντὸς τῶν δύστυχων οἰκογενειῶν ποὺ ἔχασαν τίς δύο ἄμοιρες κοπέλλες κατὰ τὸν πιὸ σκλη-

ρὸ καὶ τραγικὸ τρόπο πάνω στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τους, σκορπίζοντας τὴ συμφορὰ τὴν ὁδύνῃ καὶ τὴ θλίψη στὸ σπιτικό τους.

Συμμεριζόμενος, σὰν φίλος καὶ συγχωριανός, τὸ πόνο καὶ τὸ βαθύτατο σπαραγμὸ τους διὰ τὸν ἀδόκητο θάνατο τῶν ὡς ἄνω ἀτυχῶν κοριτσιῶν, ἀπευθύνω στίς βαρυπνευθούσες οἰκογενεῖς τους τὰ εἰλικρινῆ καὶ θερμὰ συλλυπητήριά μου.

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

"Αλλοτε καὶ τώρα

Τολμώντας σήμερα μὰ ἀναδρομὴ στίς μέρες τῆς παιδικῆς ἡλικίας μὲ μιά ἀναφορὰ στὰ συναισθήματα καὶ τίς καταστάσεις ποὺ ἔζησα ὁ ἴδιος καὶ ἡ γενιά μου, παρ' ὅλο μεταγενέστερη ἀπὸ τὰ χρόνια ἐκεῖνα τοῦ πολέμου, θαρῶ πὼς αὐτὰ τὰ διώματά μου συναντιῶνται μὲ τὰ διώματα πολλῶν συνομηλίκων μου καὶ ἔρχονται στὴν ἐπιφάνεια ἔτσι ἀκριβῶς ὅπως μᾶς τὰ διοχέτευσαν. Τὸ θεωρῶ σὰν ἐξιλέωση ἀπέναντι στὴ μνήμη ἐκείνων τῶν παλληκαριῶν τῆς Ἀγίας Τριάδας μὰ καὶ ὅλης τῆς Ἀντίστασης τοῦ χωριοῦ, στὴν πλύση ποὺ μᾶς ἔγινε, πὼς τάχατες αὐτὰ ἦταν «μολυσμένα».

Μαθητοῦδια στὸ Δημοτικὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ μὲ στενά ὄρια σκέψης, ἀντίληψης, κρίσης καὶ πάρα πέρα ἐπαφῆς, δὲν ἀκούσαμε καὶ δὲν μάθαμε ποτὲ τίς λέξεις «ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ», ἔτσι γραμμένες μαζί. Οἱ δάσκαλοι μᾶς φόρτωναν μὲ ξερὲς γνώσεις τῆς μουχλιασμένης ἱστορίας τῶν ἀρχαίων λαῶν, τοῦ Βυζαντίου, τοῦ Μεσαίωνα, τῆς Εὐρώπης, λέξη ὅμως γιὰ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἔθνους ἐνάντια στὸ Γερμανὸ κατακτητὴ, ἴσως οἱ ἄνθρωποι μέσα τους νάνοιθαν ἀλλοιώτικα, ἴσως θάθελαν νὰ ποῦνε: Νὰ παιδιά, ἐδῶ δίπλα στὴν Ἀγία Τριάδα σκοτώθηκαν 36 παλληκάρια. Ὅμως τίποτα γιατί ἡ θέση τους κινδύνευε. Ὁ τάφος τῶν νεκρῶν παλληκαριῶν ἦταν χῶρος «μαρὸς», «ἀποτρόπαιος» καὶ «ἀπαγορευμένος». Δὲν ἦταν Ἕλληνες αὐτοί, ἦταν ἀπροδότες τῆς πατρίδας. Αὐτὴ ἡ σιωπὴ καὶ ἡ σκόπιμη προπαγάνδα γύρω ἀπὸ τὸ θέμα αὐτὸ μαζιμὲ τὸν φόβο ἦταν ἓνα «ταμποῦ» ἓνα γεγονός ποὺ δὲν χῶραγε ἀντίρρηση. Ἄν ρωτοῦσες κάποιον «πές μου τί ἔγινε ἐκεῖ στὴν Ἀγία Τριάδα» ἡ ἀπάντηση ἦταν: «Πάψε μὴ ρωτᾷς δὲν εἶναι γιὰ σένα, θὰ σὲ μουντζουρώσουν ἀπὸ τώρα καὶ κἀκες. Ἄν ἐπεφτες σὲ «ἐθνικόφρονα» θὰ ἀκούγες τέτοια κατὰσάα καὶ τούτη τὴ φράση: «Ἐτσι ἔ! αὐτὰ μαθαίνεις στὸ σπίτι σου θὰ σᾶς ταχτοποιήσω. Ἄν ἐπεφτες σὲ ἄνθρωπο σωστό θ' ἀκούγες μὰ φράση παρηγοριᾶς. «Θᾶρθαι καιρὸς ποὺ θὰ μάθεις τὴν ἀλήθεια». Κι' ἔτσι

μέσα στο μυστήριο, στο φόβο, τις απειλές, το σκοτάδι πύκνωνε και το παιδικό μυαλό δεν είχε ούτε δύναμη ούτε περιθώρια να σπάσει τον κλοιό και μοιρολατρικά υπάκουε και ισοτάσσεται στις συμβουλές των μεγάλων.

‘Από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο της ‘Αμφισσας. Κι’ έδω τα πράγματα το ίδιο θολά. Κι’ όποιος ρώταγε, πούθε είσαι παιδί και άκουγε από την Κουκουβίστα ανατρίχιαζε και άγρίευε λές και τούκαμες κακό. Είσαι απ’ το άνταρ-τοχώρι Ξ! Τέτοιοι είστε όλοι εκεί πάνω.

‘Όλα αυτά καταπιέζονταν μέσα μου και μούδωναν την πρώτη σπύθα προβληματισμού. Τι τέλος πάντων, ήταν οι άντάρτες; τόσο μισητοί άνθρωποι; Και αφού στην ‘Αγία Τριάδα ή μάχη δόθηκε με τους Γερμανούς ήταν άραγε έχθροι που πολέμησαν τον κατακτητή; ‘Απάντηση δεν εύρισκα μα ούτε τόλμαγα να ρωτήσω παρά Ξω. Στεγανά, φόβος, απειλές.

Το 64 — 65 τα πράγματα άλλαξαν, το σκοτάδι διαλύθηκε κάπως μα ο κίνδυνος παραμόνευε και είχε πολλά μάτια. Ήταν τότε που για πρώτη φορά θά γινόταν μνημόσυνο στην ‘Αγία Τριάδα. Και έγινε και τι δεν θιμάμαι. Χιλιάδες άνθρωποι συνάχτηκαν και προσκίνησαν με τέτοια εύλαβεια, κατανύξη και σεβασμό που σκόρπισαν ρίγη συγκίνησης. Ούτε μαχαίρια, ούτε κονσερβοκούτια, ούτε όπλα, ούτε τίποτα. ‘Απόλυτη τάξη και γαλήνη. Μ’ είχε κυριέψει

ένας φόβος για τους χίλιους ψίθυρους που διέδιδαν οι επιτήδευοι, που από μακρυνά καρτέραγαν την αιτία για να χιμήξουν σαν τα γεράκια. Μα τα σχέδιά τους τα χάλασε ή παραδειγματική τελετή του πλήθους. Μη ζυγώνεις κοντά μου κάποιος συγγενής μου, θά γίνει κακό, θά σε χαρακτηρίσουν κι’ έχεις μέλλον μπροστά σου. ‘Εφτασα κοντά με κάνα δυό άλλα παιδιά και παρ’ όλο τον τρόμο άκούσαμε λόγια πατριωτικά και άληθινά, λόγια γεμάτα περηρηφάνεια για τα παλληκάρια για την ‘Εθνική ‘Αντίσταση. Κι’ όλος ο κόσμος τούτος διαλύθηκε ειρηνικά κι’ έμεινε ένας γενικός άπώγχος να συντροφεύει τη μεγάλη θυσία. Το μυστήριο είχε λυθεί πιά. ‘Ένα πρωτόγονο συναίσθημα περηφάνειας είχε σβύσει όλα τα ανθρώπια που θεωρούσαν τον τόπο της θυσίας τόπο μαρό, τόπο ντροπής. Δεν είναι ντροπή να είσαι Κουκουβιστιανός μα ένα καμάρι περίσιο. Τούτο το καμάρι το κουβαλάω από τότε μαζί μου και το εκφράζω άφοβα. Αιτός ο τόπος της ‘Αγίας Τριάδας είναι ή χρυσή σελίδα της Κουκουβίστας στην ‘Εθνική ‘Αντίσταση. Τώρα πιά δεν υπάρχουν ταμπου και μυστήρια, τα κοράκια σκόρπισαν και οι νέες γενιές μαθαίνουν την άληθινή ιστορία όπως την έγραψε το αίμα των ‘Ελλήνων άγωνιστών.

Κ. ΒΛΑΧΟΣ

≡ ΣΤΙΣ ΜΕΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ ≡

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

‘Η κόρη του συμβούλου Φάνη Λευκαδίτη, Μαρία αρραβωνιάστηκε με το Γιώργο Ξαφάκη, άξιωματικό του Πολεμικού Ναυτικού που κατάγεται από τους Σοφάδες. Στο νέο ζευγάρι εύχόμαστε καλά στέφανα και κάθε εύτυχία.

ΓΑΜΟΙ

Στις 24 ‘Απριλίου στον ‘Αγιο Κων)νο στον Κολωνό τέλεσαν τους γάμους των ή Λίτσα Β. Χαμηλού και ή Κώστας Τσιριμώνας. Πλήθος συγχωριανών εύχήθηκε το νέο ζευγάρι. Το Δελτίο εύχεται κάθε εύτυχία.

* * *

‘Η Βασιλική Κ. Μελά (έγγονή Καραμήτρινας) μαζί με το πτυχίο της ‘Αρχιτεκτονικής ά-

πέκτησε και αγοράκι. Δυό καλά λοιπόν μαζί.

* * *

‘Ο Γιάννης και ή Κανέλλα Βλάχου απέχτησαν κοριτσάκι. Να τους ζήσει.

* * *

‘Η Τασία Ν. Κυρίτση τελείωσε την ‘Αρχιτεκτονική και πήρε άδεια άσκήσεως επαγγέλματος. Εύχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στη Λαμία στις 20 Μαρτίου ή Κούλα Μαργαρίτη σέ ηλικία 76 χρονών. ‘Η κηδεία της έγινε στη Λαμία, χοροστατούντος του Σ)του Μητροπολίτου Λαμίας, και όλη ή Κουκουβιστινή παροικία την συνόδεψε στην τελευταία της κατοικία. — Στη μνήμη της έγινε και 40ήμερο μνημόσυνο—

Πέθανε πριν λίγες μέρες και η Δήμητρα Φ. Βλάχου. Ή γιαγιά Μητρούλα ήταν πάντα κα-

λόβουλη και γλυκομήλητη. Ή κηδεία της έγινε στο χωριό. Πίσω της άφησε ολόκληρες γενιές με 8 παιδιά, 17 εγγόνια και 13 δισέγγονα.

Πριν λίγες μέρες πέθανε και ο Γιάννης Χαμηλός (Κρίκας) σε μεγάλη ηλικία. Ένας ένας οι παλαιοί φεύγουν και η Κουκουβίστα λιγοστεύει.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Έγινε στο χωριό το 40ήμερο μνημόσυνο της άδικοχαμένης Γεωργίας Θειακού - Ραπο-

πούλου. Πλήθος συγγενών και συγχωριανών τίμησαν τη μνήμη της Γεωργίας μέσα σ' ένα βαρύ πένθος.

Την ίδια μέρα έγινε και το μνημόσυνο της Μάγδας Κυρίτση στο χωριό.

Το γραφείο του Συνδέσμου λειτουργεί:
Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 10 - 12 πρωί
Δευτέρα, Τετάρτη 6 - 8 απόγευμα

Τις υπόλοιπες ώρες μπορείτε να απευθύ-
νεστε στο γραφείο του προέδρου Κώστα
Βλάχου.

ΑΠΟ ΕΔΩ ΚΑΙ ΑΠΟ ΚΕΙ

Κοινοτικές εκλογές

Βέβαια είναι νωρίς να βγούν συμπεράσματα αλλά γεγονός είναι πως άρχισαν οι προεκλογικές ζυμώσεις στο χωριό και οι κινήσεις των υποψηφίων για συνδυασμούς έχει αρχίσει και μάλιστα έντονα. Σύμφωνα με πληροφορίες μας αυτή τη στιγμή 3-4 άτομα κινούνται για να εξασφαλίσουν υποψήφιους και να ετοιμάσουν ψηφοδέλτια. Είπαμε όλα αυτά είναι πληροφορίες και όχι κάτι το σίγουρο. Σίγουρο πάντως είναι ότι θάχουμε μεγάλο συναγωνισμό και έντονο προεκλογικό κλίμα. Μια εύχη εκφράζουμε από τώρα. Να επικρατήσει ο πιο ικανός. Πάνω σ' αυτό το θέμα των εκλογών οφείλουμε να κάνουμε μια διευκρίνηση από τώρα και να ξεκαθαρίσουμε το θέμα. Το Δ. Συμβούλιο αυτό καθ' αυτό σαν συμβούλιο ούτε παίρνει ούτε θα πάρει θέση υπέρ του ένα ή του άλλου υποψηφίου. Αυτό δεν πάει να πει ότι και τα μέλη δεν θάχουν τις προτιμήσεις τους. Οι προτιμήσεις αυτές εκφράζουν και αντιπροσωπεύουν μόνο και μόνο τα μέλη του Δ.Σ. σαν άτομα, σαν ελεύθερους πολίτες, και όχι σαν εκφραστές μιας θέσης του Δ.Σ.

Αυτό για να μην υπάρξουν στη συνέχεια παρεξηγήσεις.

* * *

Άγιωργήτικα έθιμα

Οι παλιές καλές μέρες έφυγαν δίχως γυρισμό. Και κείνα τα νοσταλγικά ανεπανάληπτα γλέντια δεν έμειναν ούτε σαν ανάμνηση. Και δεν βρέθηκε ούτε ένας δικός μας συγχωριανός να μας πει δυό λέξεις με μια επιστολή για τις γιορτές του Άη — Γιωργιού στο χωριό. Εύτυχως που όλη αυτή τη λησμονιά και αδιαφορία την έσπασε απρόσμενα το ραδιόφωνο. Στις 22 Απριλίου στις 4.30 το ραδιόφωνο είχε έκπομπή με δημοτικά τραγούδια σχετικά με τη γιορτή του Αγίου Γεωργίου και τα έθιμα της περιοχής. Αφού ο εκφωνητής αναφέρθηκε σε πολλούς τόπους της πατρίδας μας. Εαφνικά έφτασε στην Κουκουβίστα και να τι είπε: «Στην Κουκουβίστα της Φωκίδας, το γλέντι του Αγίου Γεωργίου είναι κάτι διαφορετικό. Χωριό με πολλά γιδοπρόβατα έδινε την ευκαιρία σε χωρικούς και τσοπάνηδες να γιορτάζουν με το δικό τους τρό-

πο. Τὰ ψητά ἀρνιά ἔδιναν κι' ἔπαιρναν. Ὁ χορὸς καὶ τὸ γλέντι ἦταν ἀνεπανάληπτα καὶ ὁλοκληρώνονταν μὲ τὸ ἑξῆς ὠραῖο ἔθιμο. Μετὰ τὸ φαγοπότι ἡ πλάτη τοῦ ἀρνιοῦ ἔμπαινε στὸ σημάδι καὶ γινόταν χαλασμός κόσμου μιά καὶ ὁ νικητὴς εἶχε καὶ ἔπαθλα. Ἰδιαίτερα ἀκούγεται αὐτὴ τὴ μέρα τὸ τραγοῦδι τῆς Λάμπρας. "Ἀς τὸ ἀκούσουμε λοιπόν». Αὐτὰ γιὰ νὰ μὴν ξεχνᾶμε τὰ ἔθιμά μας, τίς ρίζες μας. Νὰ συμπληρώσουμε κάτι ποὺ ἴσως ὁ ἐκφωνητὴς δὲν γινώριζε. Τὴ μέρα αὐτὴ μιά ἀκόμα ἐκδήλωση ἦταν οἱ κούβιες. Καὶ τοῦ χρόνου.

Ἀπὸ τὸν Καναδὰ μὲ ἀγάπη

Δὲν ἔχει σημασία γιὰ τοὺς Κουκουβιστιανούς τὸ πόσο μακριὰ βρίσκονται ἀπὸ τὴν πατρίδα, ὅταν θέλουν νὰ ἐκφράσουν τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸ Σύνδεσμο καὶ τὰ χωριό μας. Τόχουμε ξαναγράψει ἀλλὰ πιστεύουμε ἀξίζει νὰ ξαναγραφτεῖ. Ὁ Νίκος Γ. Χαμηλὸς ποὺ βρίσκεται στὸν Καναδὰ εἰλικρινὰ μᾶς ἔχει συγκινήσει. Αὐτὲς τίς μέρες μαζί μὲ τίς ὁλόθερες εὐχές του γιὰ τὸ Πάσχα στὸ Δ.Σ. καὶ σ' ὅλους τοὺς συγχωριανούς ἔστειλε γιὰ ἐνίσχυση καὶ 50 δολάρια. Ὁ Νίκος ἀποτελεῖ ἓνα παράδειγμα γιὰ ὅλους τοὺς ξενητεμένους συγχωριανούς. Γιὰ νὰ δοῦμε πόσοι θὰ τὸν μιμηθοῦν.

Γιὰ τὴν Ἀγ. Τριάδα

Ἰδιαίτερα λαμπρὴ προβλέπεται ἡ φετεινὴ γιορτὴ στὴν Ἀγία Τριάδα. Ὅχι ἀπὸ πλευρᾶς πανηγυριοῦ ἀλλὰ ἀπὸ ἱστορικῆς σημασίας. Γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερα ἀπὸ πολλὰ χρόνια — ἐπὶ τέλους ἦταν καιρὸς — ἐκεῖνοι οἱ 36 νεκροὶ παρέκει ἀπὸ τὸ ἑωκκλήσι ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ θύμηση καὶ δυὸ λόγια γιὰ τὸν ἀγῶνα τους. Τὸ Δ.Σ. τοῦ Συνδέσμου βρίσκεται σὲ ἐπαφὴ μὲ Σωματεῖα τῆς Ἑθνικῆς Ἀντίστασης γιὰ πὴν ὀργάνωση τῆς ἐκδήλωσης. Σύντομα θὰ ἐνημερωθοῦν ὅλα τὰ μέλη γιὰ τίς λεπτομέρειες.

* * *

Τὸ ἀνεπανάληπτο κέφι ποὺ σκόρπισε στὴν παρέα του ὁ Ἀντώνης Πασσαλῆς τὸ Πάσχα παρὰ λίγο νὰ τοῦ στοιχίσει ᾄσκημα καθὼς ἔπαθε καρδιακὸ ἐπεισόδιο. Εὐτυχῶς μὲ τὴ βοήθεια τοῦ γιατροῦ Μάκη Χαμηλοῦ ἡ κατάσταση ἀντιμετωπίστηκε μὲ σύνεση καὶ ψυχραιμία καὶ ὁ Ἀντώνης Πασσαλῆς βρίσκεται στὸ στάδιο τῆς ἀνάρρωσης. Προσοχὴ μπάρμπα - Ἀντώνη καὶ περαστικά.

"Ἐφυγε γιὰ τὸ Λονδίνο ὁ συγχωριανὸς Γιάννης Θ. Χαμηλὸς προκειμένου νὰ ὑποβληθεῖ σὲ ἐγχείρηση καρδιάς. Στὸν ἀγαπητὸ συγχωριανὸ εὐχόμαστε καλὴ ἐπιτυχία καὶ νὰ μᾶς ἔρθει γρήγορα ὑγιής.

* * *

Γιὰ ἓνα μῆνα ἤλθε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ὁ Νίκος Γ. Ματθαίου γιὰ νὰ ἐπισκεφτεῖ τοὺς δικούς του καὶ νὰ γιορτάσῃ μαζί τους τὸ Πάσχα. Φυσικὰ δὲν παρέλειψε νὰ ἐπισκεφτεῖ καὶ τὸ χωριό. Ὁ καιρὸς ὅμως πέρασε γρήγορα καὶ ὁ Νίκος πῆρε ξανά τὸ δρόμο τῆς Ξενητεῖας.

ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΑΚΥΡΗΞΗ

Στὸ γραφεῖο τοῦ Συνδέσμου ἔφτασε ἡ διακήρυξη τοῦ Γιάννη Χαμηλοῦ γιὰ τίς Κοινοτικές ἐκλογές μὲ τὴν παράκληση νὰ δημοσιευτεῖ ὁλόκληρη στὸ δελτίο. Τὸ Δ.Σ. ὅμως ἔκρινε ὅχι σκόπιμη τὴ δημοσίευση μιά καὶ τὸ δελτίο δὲν μπορεῖ νὰ καλύπτει τέτοιαις μορφῆς δημοσιεύματα ποὺ δημιουργοῦν ἴσως προηγούμενο. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο γίνεται γνωστὸ σὲ ὅλους τοὺς πιθανοὺς ὑποψήφιους γιὰ τίς Κοινοτικές ἐκλογές ὅτι διακηρύξεις, προγράμματα καὶ γενικὰ κάθε προεκλογικὸ ὕλικὸ δὲν πρόκειται νὰ δημοσιευθεῖ στὸ περιοδικό. Ὁ σκοπὸς τοῦ δελτίου εἶναι ἔξω ἀπὸ προεκλογικὲς καμπάνιες.

ΣΤΟ ΠΙΕΣΤΗΡΙΟ

Πέθανε στὶς 25 Μαΐου στὸ χωριὸ ἡ Βασιλικὴ Κ. Κατσανιώτη. Ἡ θεία Βασίλω ἦταν πάντα γλυκομίλητη καὶ πρόσχαρη. Στὰ νειᾶτα τῆς ἦταν ἀπ' τίς ὁμορφότερες κοπέλλες τοῦ χωριοῦ. Ἡ κηδεῖα τῆς ἔγινε στὸ χωριὸ καὶ πλῆθος συγγενῶν καὶ συγχωριανῶν τὴν συνόδεψε στὴν τελευταία τῆς κατοικία. Τὸ δελτίο ἐκφράζει τὰ συλλυπητήριά του σ' ὅλους τοὺς συγγενεῖς τῆς.

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΕΡΓΑ

Ἀπ' ὅτι μᾶς εἶπε ὁ πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας ἐγκρίθηκαν τὰ ἔργα τσιμεντόστρωσης τῶν δρόμων ἀπὸ Κακοτράχη μέχρι Γενέση καὶ ἀπὸ Κρυὰ Βρύση μέχρι Σταυρό. Παράλληλα ἐγκρίθηκε καὶ ποσὸ γιὰ τὴν διάνοιξη τοῦ κάτω δρόμου ἀπὸ στρογγυλὸ μέχρι Στέφανου Λιθάδι. Δρόμοι λοιπὸν ἀρκετοὶ γιὰ νὰ λείψῃ τὸ μαρτύριο.

ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑ (1)

(Έλεγειό)

Οἱ δυὸ μόλις γεννήθηκαν, συνάντησαν τὶς Μοῖρες
καὶ κείνες, πάντα πρόθυμες, τὸ ριζικὸ τοὺς λένε:
«Βιάστείτε γιὰ τὰ γράμματα, νὰ πᾶτε γιὰ πλουμπίδια,
γιατὶ μικρὴ εἶν' ἡ ζωὴ, τὴ νιότη σας χαρεῖτε.
Μὲς στὸ μυαλὸ θὰ κλείσετε τοῦ κόσμου τὴ σοφία,
γνώσεις πολλὰς θὰ μάθετε, θὰ πάρετε πτυχία.
Καὶ στῆς ψυχῆς σας τὸν καμβά, πάντα α' ὀρθοφροσύνη
καὶ μὲ φροντίδα περισσή, κεντῆστε καλοσύνη».
Κι ἀπάνω στ' ἀνθοβόλημα, στῆς ἀνοιξῆς τὴ στράτα,
τὸ Χάρο συναπάντησαν, μέσ τὴν κακὴ τὴν ὥρα,
ποὺ ἔστηνε τὴ φοβερὴ παγίδα τοῦ θανάτου
νὰ τὶς ἀρπάξει πρόωρα, τὴ Μάγδα καὶ τὴν ἄλλη
τὴ μάννα μὲ τὰ δυὸ παιδιά, τὴ δόλια Γεωργία.
Κονταροχτυπηθήκανε μαζί του οἱ δυὸ νέες
μέσα σὲ ἀστραπόβροντα, σὲ θύελλα κι ἀνέμους
καὶ πέσανε κι οἱ δυὸ μαζί, αἱματοκυλισμένες,
ἀπ' τὸ σπαθὶ τοῦ Τάταρη, τοῦ μαύρου καβαλάρη.
Ἡ μιὰ στὸ δρόμο κέντησε μὲ τῆς φωτιᾶς τὴ φλόγα
κι ἡ ἄλλη τὸν πεζόδρομο μὲ τ' ἀλικὸ τῆς αἵμα
καὶ ὕστερα κοιμήθηκαν ροδοστεφανωμένες
μέσ στὴν αἰώνια ὁμορφιά, ἀχώριστα δεμένες.
Τὶς κλάψαν νιές, τὶς κλάψαν γριές, τὶς κλάψαν παλλικάρια
καὶ τῶν γονιῶν τοὺς ἔγινε ἀβάσταγος ὁ πόνος.
Τὰ ζωντανὰ καὶ τ' ἄψυχα παρηγοριά δὲν ἔχουν
καὶ τὰ πουλιὰ βουβάθηκαν, χαθήκανε τ' ἀηδόνια,
γιὰ νὰ μοιρολογήσουνε τὰ τραγικὰ τὰ νιάτα,
κλάψαν κι οἱ πέτρες, κλάψανε καὶ γίνανε συντρίμια.
Καὶ οἱ πηγὲς στερέψανε ἀπ' τὸ πολὺ τὸ δάκρυ
κι ὅλα τὰ λούλουδα τῆς γῆς μαράθηκαν καὶ κείνα.
Καὶ ἡ θεὰ τοῦ ἔρωτα, ἡ ὁμορφὴ Σελήνη,
σὰν ἄκουσε γιὰ θάνατο στ' Ἀσέληνα τὰ ὄρη,
βγῆκε ψηλὰ κι ἀγνάντεψε ἀπάνω ἀπ' τὴ Λειρίτσα
κι ἄπλωσε τὰ κατάλευκα τὰ πέπλα τῆς ὁλοῦθε,
ἐκεῖ στὴ γῆ τὴν πατρικὴ, ψηλὰ στὴν Κουκουβίστα,
τὶς νιές νὰ ντύσουν ὁμορφα, τὶς μπιρμπιλογραμμένες.
Ἦρθε καὶ ἀνταμώθηκαν στὸ ραντεβουῦ ἐκεῖνο,
τὴν ἴδια μέρα καὶ στιγμὴ, μέσα στὸ κοιμητήρι,
ποὺ τὸ ἔγραψε ἡ Μοῖρα τοὺς νὰ χάσουν τὴ ζωὴ τοὺς
καὶ νὰ φορέσουν τὸ πικρὸ στεφάνι τοῦ θανάτου.
Τὸ χιόνι τὸ κατάλευκο ἔγινε σάβανό τοὺς,
μιὰ μέρα Δευτεριάτικη καὶ τοῦ Μαρτιοῦ τὴν πρώτη.
Μὲ δάκρυ τὶς κατέβασαν στῆς λησμονιάς τὸν τάφο,
ἀγκαλιάσμένες καὶ τὶς δυὸ, μὲ ὀδυρμὸ καὶ θρήνο,
τὴ Μάγδα τὴν ἀνύπαντρη μὲ νυφικὸ ντυμένη.
Δυὸ ἡλιοὶ βασιλέψανε, δυὸ νιές-χρυσὲς ἀχτίδες
χαθήκανε καὶ γίνανε τοῦ μύθου Νηρηίδες.
Ἀπὸ τὰ ὀλοσκότεινα τοῦ ἄδη τὰ παλάτια
ἀστέρια δυὸ πετάξανε μέσ στ' οὐρανοῦ τὰ πλάτια.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΧΑΣΙΑΚΟΣ

(1) πρόκειται γιὰ τὸν τραγικὸ θάνατο (1.3.82) δυὸ κοριτσιῶν Καλοσκοπιτῶν, τῆς Μάγδας Π. Κυρίτση (δικηγόρου) καὶ τῆς Γεωργίας Ἀθ. Ραυτοπούλου - Θεῖα-κοῦ (καθηγήτριας). Ἡ πρώτη ἀπὸ ἀπροσεξία γλίστρησε ἀπ' τὸν 4ο ὄροφο (στὴν Ἀθήνα) καὶ ἡ ἄλλη σκοτώθηκε σὲ τροχαῖο (στὴ Λειβαδιά). Ἀπὸ σύμπτωση τὶς ἔθαψαν ἀντάμα στὴν Καλοσκοπὴ (πατρικὴ γῆ) τὴν ἴδια μέρα καὶ στιγμὴ καὶ ἦταν συνομήλικες.

Σ.Σ. Τὸ τραγούδι αὐτό, ἂν θρεθεῖ ἢ κατάλληλη τραγουδίστρια δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ τὸ τραγουδήσει, μπορεῖ νὰ γίνει καὶ δίσκος, γιατί τὸ τραγικὸ γεγονὸς σημάδεψε τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ καὶ θὰ μένει ζωντανὸ στὰ χρονικὰ του.